LUPTA CREDINȚEI
EPISTOLA
CĂTRE EVREI
PERSEVEREAZĂ
PÂNĂ LA FINAL!
ghid devoțional pentru grupurile mici

Lupta credinței

EPISTOLA CĂTRE EVREI

Perseverează până la final!

Ghid devoțional pentru Grupurile mici

Metanoia, 2023

Epistola către Evrei – Ghid devoțional pentru Grupurile mici

© Biserica Metanoia Arad, 2023
Str. Tribunul Dobra nr. 8
www.bisericametanoia.ro

O introducere la Epistola către Evrei

Cartea Evrei este fără îndoială una a contrastelor profunde. Deşi este scrisă în cel mai clasic stil grecesc, ea reflectă totuşi hermeneutica distinctivă iudaică. Deşi în mod tradiţional cartea a fost cunoscută ca şi Epistola lui *Pavel* către Evrei, cel care a așternut în scris această lucrare nu se prezintă în cuprinsul epistolei și prin urmare numele său rămâne un subiect de discutat. Cu toate că autorul îşi numeşte acest document un *scurt* cuvânt de încurajare, în fapt este una dintre cele mai lungi epistole ale Noului Testament. Nu în ultimul rând, chiar dacă este recunoscută ca una din cele mai măreţe lucrări teologice din întreg corpul nou-testamentar, bătălia pentru acceptarea deplină a cărţii în canon a durat mai mult decât în cazul oricărei alte cărţi.

În pofida acestor trăsături particulare, este important să punctăm câteva aspecte introductive legate de cartea Evrei. Astfel, vom privi la paternitatea acestei cărţi şi data la care a fost scrisă, cui a fost adresată şi cu ce scop, cărui gen literar îi aparţine, care este mesajul şi structura literară a cărţii şi, nu în ultimul rând, care este rolul pasajelor de avertizare din cuprinsul cărții.

Autorul cărţii şi data scrierii

Având în vedere că în cuprinsul epistolei către Evrei nu găsim nici o referinţă la cine este autorul acestei scrieri, propunerea cea mai veche și mai des întâlnită este că Pavel ar fi autorul acestei scrisori. Alături de Pavel, a fost avansată o listă lungă de posibili candidaţi la titulatura de autor, listă care îi include, dar fără a se limita doar la aceştia, pe Clement din Roma, Barnaba, Apolo, Luca, Silas, Priscila sau Filip. De asemenea, una din variantele care merită să fie luate în considerare este aceea că Evrei este de fapt o predică, sau constă din vorbiri ale lui Pavel înregistrate şi puse ulterior în scris sub forma unei epistole, de către Luca, tovarăşul acestuia de călătorie.

Având în vedere referinţele personale de la sfârşitul epistolei (cap. 13:19-23), identitatea autorului pare să fie cât se poate de cunoscută destinatarilor săi, ceea ce ne conduce să credem că epistola nu a fost intenţionată să rămână anonimă. Ce putem spune cu siguranţă este faptul că autorul are o foarte bună cunoaştere a Scripturilor iudaice, iar pe baza teologiei exprimate, poate fi considerat unul din cei trei mari teologi ai Noului Testament. Așadar, în ce privește identitatea sriitorului acestei cărţi, va trebui să ne oprim la faimoasa remarcă a lui Origen: „Numai Dumnezeu însuşi ştie cine este autorul uman al epistolei”. Cît privește identitatea autorului divin, acesta este Duhul Sfânt al lui Dumnezeu (2 Timotei 3.16); prin urmare, cartea Evrei vorbește cu aceeași autoritate canonică ca celelalte șaizeci și cinci de cărți ale Bibliei.

Nu se cunoaște cu exactitate data la care episola către Evrei a fost scrisă, însă există câteva dovezi care ne ajută să o poziționăm în timp. Faptul că o parte din primul capitol al cărţii este citat în Epistola lui Clement către Corinteni, este dovada că Evrei a fost cunoscută înainte de anul 95 d.Cr., când se presupune că a fost scrisă epistola lui Clement. În acelaşi timp, având în vedere că în carte este menţionat sistemul sacrificial de la Templu (dărâmat de romani în anul 70 d. Cr.), dar şi persoana lui Timotei, despre care ştim că era contemporan cu Pavel, avem toate motivele să credem că Evrei a fost scrisă undeva între anii 60-70.

Destinatarii

În privinţa destinatarilor epistolei, la prima citire pare că Evrei a fost scrisă unei comunităţi (sau unor biserici de case) formate în principal din creştini iudei (posibil din Roma), cu scopul de a-i îndemna la maturizare (cf. 5:11-6:8), având în vedere persecuţiile care se întrevedeau la orizont şi, în acelaşi timp, de a-i avertiza să nu se întoarcă înapoi la iudaism (datorită acestor persecuţii).

Evidenţele nou-testamentare ne arată însă că majoritatea sau chiar toate bisericile din acea perioadă erau formate atât din evrei cât şi din neamuri, chiar dacă uneori una din cele două categorii

predomina şi astfel, este destul de neplauzibil ca autorul să se adreseze doar evreilor şi nu întregii comunităţi. În acelaşi timp, în cadrul epistolei este prezentată o luptă, dar această luptă nu este cu elementele iudaizatoare din biserică, ci este lupta de a răbda, de a fi credincios, de a persevera cu bucurie în păstrarea credinţei mântuitoare bazată pe jertfa lui Cristos.

Prin urmare, putem considera că mesajul epistolei vizează orice fel de comunitate creştină, indiferent de perioada istorică şi de contextul în care aceasta se găseşte.

Genul literar şi structura

Epistola către Evrei începe în mod maiestuos ca şi un discurs şi se termină în mod personal ca şi o scrisoare. Astfel, epistola poate fi înțeleasă ca fiind forma scrisă a unei predici ce are o singură temă şi pe care autorul a trimis-o unei comunităţi cu privire la o anumită problemă.

În conformitate cu menţiunea din finalul cărţii (13:22), autorul îşi descrie materialul ca pe un *cuvânt de încurajare,* expresie care mai este regăsită în Noul Testament doar în Fapte 13:15, unde se referă la o omilie (predică) din sinagogă. Stilul oratoric al cărţii ne arată şi el că cel mai potrivit gen literar asociat epistolei ar fi acela al unei serii de mesaje puse în scris, un fel de predică redactată sub forma unei epistole.

Scopul şi mesajul cărţii

Scopul acestei epistole este să-i încurajeze pe credincioşi într-o perioadă dificilă, astfel încât să nu se îndepărteze, ci dimpotrivă, să-şi ancoreze nădejdea în Cristos, Marele Preot.

Astfel, cartea Evrei este un îndemn adresat credincioșilor creștini să fie atenți la starea lor spirituală, deoarece există riscul ca printr-o atitudine nepăsătoare față de învățătura Evangheliei și fără luarea unei hotărîri ferme față de tentațiile și păcatele cu care fiecare credincios se luptă în viață, să alunece înspre apostazie. Prin urmare, mesajul principal al cărţii, sumarizat în pasajele de

avertizare, este: Nu te îndepărta! Credincioșii au de dus o luptă – lupta credinței – și de aceea trebuie să fie perseverenți/credincioși până la sfârșit.

Rolul pasajelor de avertizare din cartea Evrei

Atunci când ne apropiem de cartea Evrei, fără îndoială vom fi cel puţin contrariaţi de o serie de texte din cadrul epistolei, aparent fără o legătură evidentă între ele şi care la prima vedere par să se refere la mai multe aspecte ale vieţii creştine. Încă de la începuturile istoriei interpretării biblice, aceste texte sunt cunoscute sub denumirea generică de pasajele de avertizare din cartea Evrei.

Pasajele de avertizare din cartea Evrei	
Pasaj	***Avertizarea principală***
2:1-4	De aceea, trebuie să dăm și mai multă atenție lucrurilor pe care le-am auzit, ca să nu fim depărtați de ele. Căci dacă Cuvântul rostit prin îngeri a fost ferm, iar fiecare abatere și neascultare și-a primit o răsplată dreaptă, cum vom scăpa noi, dacă suntem nepăsători față de o mântuire atât de mare...
3:6b-4:13	Iar Casa Lui suntem noi, dacă într-adevăr ținem cu tărie încrederea și speranța cu care ne lăudăm. (3:6b) Fiți atenți, fraților, ca nu cumva vreunul dintre voi să aibă o inimă rea, necredincioasă, care să-l depărteze de Dumnezeul cel Viu, ci îndemnați-vă unul pe altul în fiecare zi, cât timp se zice „astăzi“, astfel încât niciunul dintre voi să nu se împietrească prin înșelăciunea păcatului. Căci am devenit părtași ai lui Cristos dacă într-adevăr ținem cu fermitate până la sfârșit convingerea noastră de la început, în timp ce se zice: „Astăzi, dacă auziți glasul Lui, nu vă împietriți inimile ca în ziua răzvrătirii.“ (3:12-15)
5:11-6:12	Căci este imposibil pentru cei ce odinioară au fost luminați, au gustat darul ceresc, au fost făcuți părtași ai Duhului Sfânt și au gustat Cuvântul cel bun al lui

	Dumnezeu și puterile veacului care vine, dar care apoi au căzut, să fie înnoiți iarăși spre pocăință, întrucât ei Îl răstignesc din nou pentru ei pe Fiul lui Dumnezeu și-L dau la batjocură. (6:4-6)
10:19-39	Căci, dacă noi continuăm să păcătuim în mod voit, după ce am primit cunoașterea adevărului, nu mai rămâne nicio jertfă pentru păcat, ci doar o anumită așteptare înfricoșată a judecății și furia unui foc care-i va mistui pe cei împotrivitori. Oricine încalcă Legea lui Moise moare fără îndurare, pe baza mărturiei a doi sau a trei martori. Cu cât credeți că este mai vrednic de o pedeapsă mai aspră acela care-L calcă în picioare pe Fiul lui Dumnezeu, care consideră întinat sângele legământului prin care a fost sfințit și care-L insultă pe Duhul harului?! (10:26-30)
12:14-29	Vedeți să nu-L respingeți pe Cel Ce vă vorbește! Căci dacă n-au scăpat aceia care L-au respins pe Cel Ce i-a avertizat pe pământ, cu atât mai mult nici noi nu vom scăpa, dacă ne întoarcem de la Cel Ce ne avertizează din ceruri. (12:25)

Dacă privim în ansamblu la cele cinci pasaje de avertizare, acestea sunt încadrate de cele care se referă la ascultarea Cuvântului. Astfel, **prima avertizare (2:1-4)** poate fi considerată ca introductivă, generală. Tema ascultării mesajului lui Dumnezeu este introdusă chiar din primele versete ale epistolei (1:1-2), iar tot ceea ce urmează este o descriere a identității Fiului, cu rolul de a sublinia importanța mesajului transmis de Dumnezeu prin Cristos (superior îngerilor), dar și a lucrării de Mare Preot pe care acesta a realizat-o (superioară preoților din Vechiul Legământ). Avertizarea este așadar aceea de a asculta, de a da atenție mesajului rostit, de a nu-l trata cu indiferență. Scopul avertizării are în vedere ascultarea întregului mesaj al Evangheliei (al cărui subiect e mântuirea) și, prin implicație, ascultarea mesajului întregii epistole.

A doua avertizare (3:6b-4:13) merge mai departe decât prima şi ia în considerare pericolul la care se expuneau destinatarii. Pentru cei care nu ascultă mesajul, următorul pas este împietririi inimii. Sau, cu alte cuvinte, a nu asculta mesajul/Cuvântul este o decizie deliberată prin care îţi împietreşti inima şi nu mai laşi să lucreze în viaţa ta acest Cuvânt al lui Dumnezeu (cf. Ev. 4:12). De aceea, împotriva acestui pericol, autorul epistolei îşi avertizează ascultătorii de trei ori, (cf. 3:7, 3:15 şi 4:7), de fiecare dată folosind aceeaşi formulă şi construind pe avertizarea anterioară, a importanţei ascultării mesajului: *Astăzi dacă auziţi glasul Lui, nu vă împietriţi inimile...* deoarece o astfel de atitudine va avea ca şi consecinţă *o despărţire de Dumnezeul cel viu* (3:12b). Problema ascultătorilor în acest caz este necredinţa/neascultarea – înţeleasă în sens generic, adică neascultarea de toate cerinţele lui Dumnezeu transmise prin intermediul mesajului Său revelat.

Cea de-**a treia avertizare (5:11-6:12)** este şi mai explicită în privinţa consecinţelor întoarcerii înapoi. Ea este definită aici ca şi *cădere* (6:6). Autorul pune în antiteză procesul de maturizare al credinciosului cu posibilitatea căderii, înţeleasă ca abandonare definitivă a lui Cristos şi implicit a mântuirii oferite de Dumnezeu prin El. Credincioşii maturi sunt cei care aduc roadă, iar autorul aşteaptă de la ei la *lucruri bune, care însoţesc mântuirea* (6:9). Avertizarea pentru credincioşi este să se *îndrepte spre maturitate, spre desăvârşire* (6:4), pentru că altfel sunt în pericol să fie blestemaţi (6:8).

Punctul culminant al avertizărilor pare să fie atins în cea de-**a patra avertizare (10:19-39**). Este logic ca cel mai important lucru (avertizarea supremă) să vină spre final. Astfel, dacă după toate cele spuse până acum (avertizările anterioare, împletite cu prezentarea lucrării superioare a lui Cristos şi superioritatea Noului Legământ cu toate beneficiile acestuia), sau cu alte cuvinte *după ce am primit cunoştinţa adevărului*, totuşi mai *păcătuim în mod intenţionat* (*cu voia*), într-adevăr, *nu mai este nici o jertfă pentru păcat, ci numai o aşteptare înfricoşată a judecăţii şi a focului*

cumplit care-i va mistui pe cei care I se împotrivesc lui Dumnezeu (10:26-27). Autorul defineşte în cele din urmă problema care poate să-i ducă pe ascultătorii săi în această situaţie: *păcatul*. Mai mult, el precizează şi consecinţele pentru cei ce *vor da înapoi*, adică vor săvârşi acest păcat: *vor fi pierduţi* (cf. 10:39). Pentru cei care vor săvârşi păcatul, adică vor parcurge toate etapele neascultării-împietririi-căderii-respingerii lui Dumnezeu, nu mai există nici o soluţie în vederea mântuirii. Alternativa la toate aceste scenarii este o viaţă de ascultare trăită prin credinţă. Pentru că, aşa cum ilustrează capitolul 11, *fără credinţă este imposibil să-I fim plăcuţi* [lui Dumnezeu]. Ca urmare, la începutul capitolului 12, autorul epistolei îi încurajează pe ascultătorii săi să privească la toate aceste exemple de credinţă – şi în mod special la exemplul lui Isus, *Cel Care iniţiază şi desăvârşeşte credinţa*, cu scopul de *a nu se lăsa descurajaţi şi a nu renunța* (cf. 12:1-3).

În cele din urmă, după o serie de îndemnuri (12:12-14) şi avertizări generale prin care ascultătorii sunt atenţionaţi *să fie atenţi (să ia bine seama) ca nimeni să nu se întoarcă (abată) de la harul lui Dumnezeu* (12:15) şi, de asemenea, *să fie atenţi (să vegheze) ca nimeni să nu fie desfrânat sau lumesc, ca Esau* (cf. 12:16), autorul revine şi încheie cu atenţionarea legată de ascultarea Cuvântului, respectiv a Celui ce vorbeşte. Prin intermediul acestei **avertizări finale (12:14-29)**, ascultătorii sunt sfătuiţi să *ia seama (să aibă grijă) ca nu cumva să nu voiască să-L asculte (să-L respingă) pe Cel ce le vorbeşte*. A nu vrea să-L asculţi pe Cel ce îţi vorbeşte înseamnă a *te întoarce de la Cel ce ne vorbeşte din* ceruri, iar consecinţa pentru cei care săvârşesc un asemenea act, la fel ca şi în prima avertizare, este că *nu vor scăpa* (cf. 12:25). Cea de-a cincea avertizare poate fi văzută astfel ca o concluzie şi un sumar al tuturor celor spuse până acum. Adică, asta se va întâmpla dacă nu vrem să-L ascultăm pe Dumnezeu care, după ce în vechime ne-a vorbit în multe rânduri şi în multe chipuri, apoi ne-a vorbit prin Fiul, iar acum continuă să ne vorbească prin Cuvântul viu.

Avertizările din Evrei nu au însă rolul de a semăna îndoială cu privire la siguranța cititorilor, ci de a o întări și de a confirma această siguranță. Autorul nu vrea ca ei să se îndoiască dacă sunt creștini, ci să fie încurajați să continue să trăiască ca și creștini.

Prin urmare, pasajele de avertizare însumează mesajul principal al cărții: *Ai grijă, nu te îndepărta!* Mesajul fundamental al cărții este foarte practic: „Nu te îndepărta de Cristos, pentru că dacă te îndepărtezi de cel care este un preot mai bun, care garantează un legământ mai bun şi oferă o jertfă mai bună, nu vei intra în odihna veşnică". Din acest punct de vedere, pasajele de avertizare şi chemarea la credinţă din Evrei 11 sunt două moduri diferite de a spune acelaşi lucru: "Ce înseamnă să asculţi pasajele de avertizare? Înseamnă să te încrezi în Dumnezeu."

Pentru a provoca şi încuraja credinţa, autorii Noului Testament întrebuinţează atât promisiunile, cât şi avertizările condiţionale. Promisiunile lui Dumnezeu garantează viaţa veşnică cu condiţia ca cineva să creadă în Cristos, iar avertizările ameninţă cu judecata eternă în cazul în care cineva cade în necredinţă. Prin urmare, promisiunile divine şi avertizările nu sunt opuse unele altora, ci sunt complementare, deoarece funcţionează în tandem, pentru a stârni o credinţă perseverentă în Dumnezeu.

Astfel, avertizările, împreună cu încurajările paralele, continuă să facă pentru cititorul modern ce au făcut pentru ascultătorii iniţiali: îl provoacă să persevereze în credinţă înspre căminul ceresc şi să evite apatia spirituală. Aceste avertizări nu au fost date pentru a genera teamă cu privire la pericolul apostaziei, ci au fost scrise pentru ca să motiveze preocuparea ca nu cumva cineva să ajungă acolo. Mai mult, credincioşii ar trebui să realizeze că apostazia poate apărea în urma unui proces de alunecare al cărui finalitate este o decizie categorică de neîncredere în Dumnezeu exprimată prin neascultarea făţişă şi prin separarea de comunitatea creştină. Nu în ultimul rând, avertizările ne reamintesc că oamenii nu sunt doar înăuntru sau în afara Împărăţiei lui Dumnezeu. Ei merg într-o direcţie sau în alta. Ori se apropie de Dumnezeu, ori se

îndepărtează de El. În teologia noastră pastorală nu trebuie să fim preocupaţi doar de întrebarea dacă oamenii au luat o decizie pentru Cristos; preocuparea trebuie să fie și pentru progresul lor spiritual, pentru edificarea credinței.

Chemarea pentru credincioşi este aceea de a da la o parte păcatul care înfăşoară aşa de lesne şi de a alerga cu stăruință înainte. Rămânerea într-o stare de imaturitate spirituală sub iluzia că totul este în regulă este ca şi cum te-ai deplasa cu spatele prin întuneric înspre prăpastia apostaziei. Autorul cărții Evrei dorește ca creștinii să fie avertizați, în termeni care nu permit nici un legalism ușor, dar nici un har ieftin.

În concluzie, scopul acestei epistole a fost acela de a fi un cuvânt de încurajare pentru cei cărora le-a fost destinată. În vederea realizării acestui scop, în mod persuasiv, autorul folosește metode diferite prin care se adresează ascultătorilor săi. Chiar dacă, la prima vedere, pare să existe o tensiune iremediabilă sau cel puțin dificil de explicat între avertizări şi asigurări, toate aceste elemente lucrează împreună. Mai mult, chiar şi îndemnurile constante la perseverenţă, generate şi de elementul condiţionalităţii regăsit în toate pasajele de avertizare, au acelaşi rol de încurajare.

Prin urmare, avertizările sunt parte integrantă şi esenţială a mesajului biblic şi de aceea trebuie tratate cu cea mai mare seriozitate. Rolul lor nu este de a inspira teamă sau nesiguranţă, ci de a-i conştientiza pe credincioşi în privinţa stării reale în care se află şi de a-i încuraja să persevereze în credinţă, cu ochii ațintiți pe promisiunea intrării în odihna veşnică.

Epistola către Evrei este așadar o glorioasă capodoperă, o comoară de învățătură, un izvor înviorător de încurajări și o sursă de avertizări clare, practice, împotriva lenevirii în umblarea noastră creștină. Mai mult decât atât, în Evrei găsim redat un portret magnific al Domnului nostru Isus Cristos – Autorul și Desăvârșitorul mântuirii noastre măreţe (Evrei 12.2).

Notițe:

GLOSAR

ALTAR. O platformă, o masă sau structură ridicată pe care jertfele erau puse ca ofrande. Altarele au fost inițial făcute din pământ sau stânci (Exod.20:24–25), dar au evoluat în structuri mai sofisticate dupa construirea cortului (Lev. 9:24). Altarele canaanite păgâne erau numite adesea „locuri înalte” pentru că au fost construite pe dealuri sau platforme înalte (Num. 33:52).

APOSTAZIE. Abandonarea unei credințe sau a unui principiu religios. Un apostat este cineva care odată părea a fi credincios, dar care mai târziu îl respinge total pe Cristos, se îndepărtează de la învățătura sănătoasă și părăsește biserica.

CHIVOTUL LEGĂMÂNTULUI/MĂRTURIEI. O cutie din lemn (cufăr), construită o dată cu cortul și amplasată în acesta, care conținea cele două table de piatră pe care erau scrise cele zece porunci, toiagul marelui preot Aaron și un vas cu mană. Chivotul simboliza prezența lui Dumnezeu în mijlocul națiunii Israel (Deut. 10:3–4). Mai târziu a fost plasat în templul din Ierusalim (1 Regi 8:1–11). După căderea Ierusalimului a fost dus probabil de împăratul Nebucadnețar, împreună cu alte comori, în Babilon, (2 Cron. 36:6, 18).

CINCIZECIME. Evenimentul și sărbătoarea coborârii Duhului Sfânt, la 50 de zile după învierea lui Cristos, peste apostoli și cei dintâi ucenici creștini, marcând nașterea Bisericii. Una din cele trei mari sărbători ale pelerinajului, la evrei, socotită ca ziua când Dumnezeu i-a dat lui Moise „Legea”.

DOCTRINĂ. O sumă de învățături, instrucțiuni sau principii legate de credință, transmise de la o generație la alta de-a lungul istoriei creștinismului.

DUHUL SFÂNT. Una dintre persoanele Sfintei Treimi, alături de Dumnezeu Tatăl și Dumnezeu Fiul, fiecare entitate în sine fiind pe deplin Dumnezeu. Biblia menționează mai multe roluri ale

Duhului Sfânt, printre care: îi convinge pe oameni de păcat, îi aduce la mântuire, locuiește în ei și le dă putere să trăiască în dreptate și credincioșie, sprijin în vremuri de încercare, le dă posibilitatea să înțeleagă Scripturile. Duhul Sfânt i-a inspirat pe scriitorii Scripturii, călăuzindu-i să consemneze înseși cuvintele lui Dumnezeu. Duhul Sfânt a fost deosebit de activ în viața și slujirea lui Isus pe pământ (de exemplu, Luca 3:22). În Noul Testament el este mai este identificat ca Duhul lui Cristos, Duhul Adevărului, sau Mângâietorul.

DUMNEZEU TRI-PERSONAL/TRINITATE. Dumnezeul unic manifestat prin trei persoane – Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. Toate aceste trei persoane sunt distincte una față de cealaltă, însă sunt absolut egale ca esență, ca putere, ca înțelepciune, ca eternitate. Doctrina Trinității reprezintă una dintre afirmațiile creștine centrale despre Dumnezeu.

EVANGHELIE. În literatura clasică acest cuvânt indica răsplata dată pentru aducerea de veşti bune. Indica de asemenea mesajul propriu-zis, care la origine a fost anunţarea victoriei, dar mai târziu s-a aplicat şi altor mesaje care aduceau bucurie. Faptul că este întâlnit de mai mult de 75 de ori în NT indică o nuanţă creştină distinctă. Evanghelia este Vestea Bună că Dumnezeu, în Isus Cristos, a împlinit promisiunile Sale către Israel şi calea mântuirii a fost deschisă pentru toţi oamenii.

EVLAVIE. Trăirea sfântă şi comportamentul drept care rezultă din devotamentul faţă de Dumnezeu. Evlavia duce, de asemenea, la iubire pentru alții (1 Tes. 4:7–9).

HAR. Favoare nemeritata. În Biblie, „harul” este de obicei folosit pentru a descrie modul în care Dumnezeu tratează poporul Său. Pentru că Dumnezeu este plin de har, El dă credincioșilor viață veșnică (Efeseni 2:4-8); El le dă, de asemenea, daruri pentru a sluji poporului Său (Efeseni 4:7, 11-13).

ÎMPĂRĂȚIA LUI DUMNEZEU. În sens larg, Împărăția lui Dumnezeu este domnia Dumnezeului veșnic, suveran peste

întregul univers. În sens mai restrâns, Împărăția lui Dumnezeu e o domnie spirituală asupra inimii și vieții celor care se supun de bunăvoie autorității lui Dumnezeu. Cei care sfidează autoritatea lui Dumnezeu și refuză să I se supună nu sunt parte din Împărăția lui Dumnezeu; spre deosebire de aceștia, cei care recunosc domnia lui Cristos și se supun cu bucurie domniei lui Dumnezeu în inima lor fac parte din Împărăția lui Dumnezeu. Este și un alt sens în care apare Împărăția lui Dumnezeu în Scriptură: domnia literală a lui Cristos pe pământ în timpul mileniului.

INIMĂ NOUĂ. Noul legământ descris în Evrei 8:8-12 a implicat scrierea legilor lui Dumnezeu în inimile oamenilor (nu pe table de piatră, ca în legământul mozaic). În acest fel, relația dintre Dumnezeu și oameni va fi ferm stabilită, astfel încât toți cei din legământ să cunoască pe Domnul și voia Lui în și din inimile lor (Evrei 8:10-11). Ca ființe umane căzute, inimile noastre păcătoase se luptă în noi împotriva ascultării de legea lui Dumnezeu. Pentru a fi ascultători, oamenii au nevoie de o inimă nouă. În noul legământ, inimile poporului lui Dumnezeu sunt schimbate prin Evanghelie și continuă să se schimbe prin lucrarea Duhului Său.

ISPĂȘIRE/ZIUA ISPĂȘIRII. Acea zi din an în care marele preot putea intra în Locul Preasfânt din cort/templu ca să aducă o jertfă pentru iertarea păcatelor poporului Israel (Levitic 16).

ISPITĂ. Punerea la încercare a unei persoane cu un scop rău, pentru a arăta slăbiciunea sau pentru a-l atrage pe om într-o acţiune rea/păcătoasă. Ispita nu este păcat. Cristos a fost ispitit la fel ca şi noi, dar a rămas fără păcat (Evrei 4:15; cf. Matei 4:1 ş.u.; Luca 22:28). Ispita devine păcat numai atunci când omul cedează în faţa ei şi acceptă sugestia celui rău.

ÎNGERI. Ființe maiestuoase create care funcționează în primul rând ca închinători și mesageri supranaturali ai lui Dumnezeu, dezvăluind voia Lui și anunțând evenimente cheie de-a lungul istoriei răscumpărătoare (Dan. 9:20–27; Luca 1:11–20; Fapte 7:38). Deși îngerii sunt mai puternici decât oamenii și adesea insuflă venerație, ei nu trebuie adorați (Col. 2:18; Apoc. 22:8–9).

Îngerii sunt ființe create, în esența lor originară fiind spirite sfânte și necorupte, înzestrate însă cu voință liberă și de aceea nefiind imuni la ispită și păcat. Biblia notează diferite apariții ale unui „înger al Domnului”, aparent o manifestare fizică a lui Dumnezeu însuși. Îngerii li se pot arăta oamenilor ca purtători ai unor porunci sau veşti speciale de la Dumnezeu (Judecători 6:11-23; 13:3-5, etc.). Ei pot aduce ajutoare concrete pentru nevoile slujitorilor muritori ai lui Dumnezeu (2 Împăraţi 19:5-7), pot îndeplini misiuni de asistenţă militară (2 Împăraţi 19:35, etc.) sau, mai rar, pot îndeplini acţiuni ostile faţă de Israel (2 Samuel 24:16 ş.urm.).

JERTFĂ/SACRIFICIU. Ofranda adusă lui Dumnezeu sau zeilor falși cu scopul de a obține iertarea păcatului sau favoarea, sau pentru arătarea respectului. Legea lui Moise a dat instrucțiuni detaliate cu privire la diferite tipuri de sacrificii. Animalele erau sacrificate pe altar pentru a ispăși păcatele împotriva lui Dumnezeu și neascultarea de Legea Lui (Deut. 18:3). Prin moartea Sa pe cruce, Cristos S-a oferit pe Sine drept jertfa finală și perfectă pentru a ispăși păcatele noastre (Evr. 9:9-14, 10:12). Credincioșii trebuie să-și aducă trupurile ca jertfe vii lui Dumnezeu (Romani 12:1).

LEGĂMÂNT. Un acord obligatoriu între două părți (persoane sau grupuri), care implică de obicei o declarație oficială a relației lor, o listă de stipulații și obligații pentru ambele părți, o listă de martori ai acordului și o listă de blesteme pentru infidelitate și binecuvântări pentru fidelitatea acordului.

Vechiul Legământ. Cunoscut drept Legământul mozaic (deoarece a fost dat prin Moise), Legământul de la Sinai (pentru că cele 10 Porunci au fost date pe muntele Sinai), sau legământul legii (deoarece se bazează pe ținerea legii de către om). Legământul dintre Dumnezeu și poporul Israel, stabilit în pustie după Exod, și care explică modul în care ei trebuie să trăiască ca popor al lui Dumnezeu (Exod. 19–20; vezi Deut. 11:26–32). În legământul mozaic, Dumnezeu a făcut anumite cerințe poporului Său și a stipulat atât binecuvântări, cât și blesteme, în funcție de fidelitatea lor față de termeni. Din cauza

păcatului, israeliții nu au reușit să obțină binecuvântările oferite (Deut. 11:26–32). Vechiul legământ a servit ca o umbră a lucrurilor care vor veni în Hristos (Evrei 10:1).

Noul Legământ. Legământul final al lui Dumnezeu cu poporul Său prin care harul Său este exprimat tuturor credincioșilor. Promisiunea pe care o face Dumnezeu omenirii că va ierta păcatul și va restaura părtășia cu cei a căror inimă se întoarce la El. Profețit de profetul Ieremia (Ier. 31:31–34), noul legământ a fost simbolizat de Isus la masa de Paște cu ucenicii Săi. El a numit paharul „noul legământ în sângele Meu" (Luca 22:20,). Hristos, mijlocitorul unui legământ nou și mai bun, ne asigură moștenirea veșnică (Evr. 8:6; 9:11–15). Prin moartea Sa sacrificială, Isus a devenit mijlocitorul unui nou legământ, aducând mântuire și viață veșnică tuturor celor care se încred în El (Evr. 10:12-17). Noul legământ este unilateral, inițiat de Dumnezeu prin moartea și învierea lui Hristos și implică două semne: botezul și Cina Domnului. Noul legământ este declarat în Evrei ca nou și mai bun, deoarece în Cristos vechiul legământ își găsește împlinirea (7:22; 8:6–13; 9:15; 12:24).

LEGEA/LEGEA LUI MOISE/LEGEA MOZAICĂ. Legea veche sau Legea Vechiului Testament se referă la un ansamblu de porunci morale, ceremoniale și civile, pe care Dumnezeu le-a dat poporului ales în Vechiul Testament (fiilor lui Israel), în principal prin Moise, pentru a întreține legătura lor cu Dumnezeul cel Adevărat și a-l pregăti pentru răscumpărarea care a venit prin Cristos. Pentru creștini, Legea veche este o „umbră a bunurilor viitoare" (Evrei 10:1) și de aceea ei vorbesc despre „Legea nouă", legea Noului Testament, legea duhovnicească, legea harului.

PREOT/MARE PREOT. În Israelul Vechiului Testament, preotul reprezenta poporul înaintea lui Dumnezeu și îl reprezenta pe Dumnezeu înaintea poporului. Doar cei descendenți din Aaron puteau fi preoți. Sub Legea mozaică, Marele Preot era preotul care reprezenta poporul în mod special înaintea lui Dumnezeu și care îi supraveghea pe ceilalți preoți. Era numit și „preotul conducător"

(2 Cr. 26:20; Ezra 7:5), Numai Marele Preot avea voie să intre în Sfânta Sfintelor, încăperea din spate a tabernaculului și, mai târziu, a templului. El făcea lucrul acesta doar o dată pe an, în Ziua Ispășirii, pentru ca să aducă jertfa cerută de Dumnezeu pentru iertarea păcatelor poporului.

MATURIZARE SPIRITUALĂ. Procesul de creștere în cunoașterea lui Dumnezeu și de edificare în credință. Maturitatea creștină implică o rearanjare radicală a priorităților personale, trecând de la a-i face pe plac sinelui la a-I fi plăcut lui Dumnezeu și a învăța să-L asculți pe El. Cheia spre maturitate e consecvența, perseverarea în a face acele lucruri care știm că ne vor aduce mai aproape de Dumnezeu. Aceste practici sunt numite discipline spirituale și includ lucruri precum citirea/studierea Bibliei, rugăciunea, părtășia, slujirea și administrarea.

MÂNTUIRE/MÂNTUITOR. Izbăvire prin harul lui Dumnezeu de pedeapsa veşnică pentru păcat; această izbăvire este oferită celor care acceptă, prin credinţă, condiţiile lui Dumnezeu: pocăinţa şi credinţa în Domnul Isus". Mântuirea este posibilă doar în Isus (Ioan 14:6; Faptele Apostolilor 4:12) şi depinde în întregime de Dumnezeu în ce priveşte primirea, siguranţa şi garanţia.

MEDIATOR/MIJLOCITOR. Cel care mijlocește între părți pentru a rezolva un conflict sau pentru a atinge un scop. În Vechiul legământ, slujirea intermediară a preoților levitici a fost doar temporară și nu a permis intrarea în prezența cerească reală a lui Dumnezeu. Mai degrabă, intrarea deplină în prezența sa veșnică a fost obținută numai cu viața și împlinirea răscumpărătoare a lui Isus. Isus este Mijlocitorul între Dumnezeu și omenirea răzvrătită (1 Tim. 2: 5; compară Evrei 9:15; 12:24). Mai mult decât atât, Isus este și un delegat investit cu autoritate divină pentru a garanta legământul. În acest sens, Isus a acţionat în interesul ambelor părţi pe care le reprezenta.

> **Mijlocitorul** este cineva care vorbește în numele altcuiva pentru a-l ajuta. Isus mijlocește în favoarea noastră la Dumnezeu Tatăl.

MESIA. *Maşíah* (evreieşte) sau Christós (greceşte) înseamnă „Unsul Domnului” şi este titlul regal al Domnitorului aşteptat din dinastia davidică, Mântuitorul lui Israel şi al lumii. În teologia creştină, Mesia este Isus Cristos. În iudaismul ortodox, acest titlu se aplică regilor iudei şi în special regelui Mesía care încă este aşteptat.

NEPRIHĂNIRE/ÎNDREPTĂȚIRE. Un atribut al lui Dumnezeu care implică sfinţenia Lui, dreptatea şi perfecţiunea deciziilor şi acţiunilor Sale. Prin credință în Cristos, neprihănirea/îndreptățirea lui Dumnezeu este acordată credinciosilor (Tit 3:5). Creștinii sunt încurajați să urmărească interesele împărăției lui Dumnezeu și neprihănirea/dreptatea Sa (Matei 6:33).

PĂCAT. Actul de nesupunere faţă de autoritatea divină, orice act voluntar de neascultare, împotrivire, sfidare, revoltă faţă de o autoritate recunoscută, în particular față de Dumnezeu.

PROFET/PROOROC. Persoana care avea ca datorie să primească şi să transmită mesajul lui Dumnezeu către poporul Israel şi să mijlocească prin rugăciune pentru Israel înaintea lui Dumnezeu. Durata misiunii profetice era stabilită de Dumnezeu şi se putea extinde de la câteva luni până la o viaţă întreagă. Primirea mesajului profetic era mediată prin vis şi îngeri. Unii profeţi au primit şi abilitatea de a săvârşi minuni.

RĂSCUMPĂRĂTOR/RĂSCUMPĂRARE. Plata pentru a lua înapoi proprietatea care fusese confiscată din cauza datoriilor sau pentru a elibera o persoană din sclavie (Exod 6:6). În vremurile biblice, cineva putea răscumpăra un sclav plătind proprietarului prețul întreg pentru eliberarea lui. Acest concept descrie perfect lucrarea lui Cristos, care „ne-a răscumpărat” din păcat şi moarte prin ispășirea Sa pe cruce ca Răscumpărătorul nostru (Matei 20:28). Murind pe cruce, Isus a plătit pedeapsa pentru păcat pentru a-i elibera pe creștini din sclavia păcatului, a morții și a judecății (vezi Romani 3:23-25; Efeseni 1:7). Istoria răscumpărării este procesul de-a lungul istoriei prin care Dumnezeu și-a salvat și va

salva poporul său de păcat pentru a trăi în relație cu El pentru totdeauna.

REVELAȚIE. Dezvăluirea a ceva ascuns, cu scopul de a fi văzut şi cunoscut ca atare. Prin urmare, când Biblia vorbeşte despre revelaţie, ideea pe care intenţionează să o confere este aceea de Dumnezeu Creator, care le dezvăluie în mod activ oamenilor puterea, gloria, natura, şi caracterul, voinţa şi planurile Lui – pe scurt, pe Sine Însuşi, pentru ca oamenii să-L cunoască.

SCRIPTURA/BIBLIA. O compilație de 66 de cărți și scrisori scrise de mai mult de 40 de autori pe o perioadă de aproximativ 1.500 de ani. Textul său original a fost comunicat în doar trei limbi. Vechiul Testament a fost scris în cea mai mare parte în ebraică, cu un procent mic în aramaică. Noul Testament a fost scris în limba greacă. Dincolo de cele două secțiuni principale – Vechiul și Noul Testament – Biblia conține mai multe diviziuni: Pentateuhul, cărțile istorice, cărțile de poezie și înțelepciune, cărțile profetice, Evangheliile, Epistolele și Apocalipsa.

SFINȚENIE. Puritate morală; a fi pus deoparte şi consacrat pentru slujirea lui Dumnezeu. Dumnezeu este sfânt (Exod. 15:11) și El așteaptă sfințenie de la poporul Său (Rom.12:1). Isus este exemplul perfect de sfințenie, fiind numit „Sfântul lui Dumnezeu" (Marcu 1:24).

SINAI/HOREB. Munte cu vârful mai înalt de 1.500 m situat în pustia Sinai, locul unde Moise păştea oile și a văzut rugul aprins din care a auzit chemarea lui Dumnezeu de a-i elibera pe evrei din robia egipteană. (Exod. 3:1–6) Mai târziu a fost locul unde Moise a primit cele Zece Porunci şi alte indicații privitoare la relația poporului cu Dumnezeu (Exod. 19–23).

SION. Întâlnit de peste 150 de ori în Biblie, cuvântul „Sion" în esenţă înseamnă „fortificaţie". În Biblie, Sionul este deopotrivă cetatea lui David şi cetatea lui Dumnezeu. Pe parcursul Bibliei, semnificația termenului „Sion" trece de la a se referi în primul rând la o cetate fizică înspre un înţeles mai spiritual. Sionul a fost iniţial

numele vechii fortăreţe iebusite din cetatea Ierusalim. Atunci când Solomon a zidit Templul în Ierusalim, Sionul şi-a lărgit înţelesul ca să includă Templul şi regiunea înconjurătoare (Psalmul 2.6, 48.2, 11-12, 132.13). Sionul a fost în cele din urmă folosit ca nume pentru cetatea Ierusalim, ţara lui Iuda şi oamenii din Ierusalim ca întreg (Isaia 40.9, Ieremia 31.12, Zaharia 9.13). Cea mai importantă folosire a cuvântului „Sion" este într-un sens teologic. Sionul este folosit în mod figurat cu referire la Israel, ca popor al lui Dumnezeu (Isaia 60.14). Înţelesul spiritual al Sionului este continuat în Noul Testament, unde i se dă înţelesul creştin de Împărăţia spirituală a lui Dumnezeu, Ierusalimul ceresc (Evrei 12.22, Apocalipsa 14.1).

TABERNACUL/CORTUL ÎNTÂLNIRII. Un cort sau sanctuar portabil construit în pustie la porunca lui Dumnezeu ca locaş de cult pentru israeliţi (Exod. 40:2–8). Era numit și Cortul Întâlnirii deoarece a fost considerat loc de întâlnire între Dumnezeu și poporul Său, fiind cortul în care Dumnezeu locuia pe pământ și comunica cu poporul său ca Rege divin (Evrei 9:1–10; Ex. 33:9–11). Funcția principală a cortului a fost de a reprezenta prezența sfântă a lui Dumnezeu pe pământ și de a indica cortul ceresc. Ulterior, din vremea lui Solomon, a fost înlocuit cu Templul din Ierusalim. Evanghelia după Ioan îl anunță pe Isus ca fiind Cuvântul care a luat trup și a locuit (o formă verbală a „cortului" – *a cortui*) printre noi (Ioan 1:14). Prin Cristos, credincioşii au acces direct în prezența lui Dumnezeu (Evr. 4:16). Într-o zi Cristos se va întoarce și își va desăvârși împărăția, iar în ziua aceea Dumnezeu va locui în mijlocul poporului Său pentru totdeauna (Apoc. 21:3).

TESTAMENT. Un legământ sau un acord cu statut juridic. Vechiul și Noul Testament sunt legăminte ratificate mai întâi prin sângele animalelor sacrificate și apoi prin sângele lui Hristos (Exod. 24:8; Matei 26:28).

ȚARA PROMISĂ. Zona geografică pe care Dumnezeu a jurat să o dea poporului său ales (urmaşilor lui Avraam). Teritoriul era situat în vechiul Canaan, la capătul estic al Mării Mediterane.

Numeri 34:1-12 detaliază limitele sale exacte. Pentru păstorii nomazi cum erau evreii, să aibă o țară a lor a fost un vis devenit realitate. Era un loc de odihnă menit să le ofere un cadru propice pentru închinare și slujirea lui Dumnezeu.

Calendar de studiu Epistola către Evrei –2023

Lecția	*Săptămâna*	*Pasaj*	*Titlul lecției*	*Ideea centrală*
–	***06-12.02***	***Introducere la Epistola către Evrei***		
1	13-19.02	1:1-14	Dumnezeu se revelează deplin prin Cristos, Fiul	Cunoaște-L pe Cristos și crede în El!
2	20-26.02	2:1-18	Mesia, singurul mântuitor	Nu sta nepăsător față de o mântuire așa de mare!
3	27.02-05.03	3:1-4:13	O inimă sensibilă la Cuvântul lui Dumnezeu	Ai grijă să nu pierzi premiul, persevereză până vei intra în odihna veșnică!
–	***06-12.03***	***Adunarea Generală***		
4	13-19.03	4:14-5:10 7:1-28	Isus, autorul unei mântuiri veșnice, mijlocește pentru cei ce se apropie de Dumnezeu prin El	Apropie-te cu îndrăzneală de tronul harului!
5	20-26.03	5:11-6:20	Pericolul de a rămâne imatur spiritual	Nu rămâne imatur! Caută maturizarea spirituală și crede în promisiunile lui Dumnezeu.
6	27.03-02.04	7:22-8:13	Garanția Noului Legământ (I)	Când ești biruit de ispită, nu uita că Fiul lui Dumnezeu mijlocește pentru tine!

–	***03-09.04***	***Intrarea Domnului Isus în Ierusalim***		
–	***10-16.04***	***Sărbătoarea Învierii***		
7	17-23.04	9:1-10:18	Garanția Noului Legământ (II)	Ai încredere! Prin sacrificiul Său, Cristos a obținut iertarea păcatelor tale și intrarea în prezența lui Dumnezeu
8	24-30.04	10:19-39	Binecuvântarea de a putea intra în prezența lui Dumnezeu	Nu da înapoi, ci mergi înainte prin credință!
9	01-07.05	11:1-12:3	Puterea credinței	Aleargă cu perseverență cursa care îți stă înainte!
10	08-14.05	12:1-14	Rolul disciplinei în sfințirea credinciosului	Privește țintă la Isus, nu te descuraja și nu disprețui disciplinarea Domnului!
11	15-21.05	12:14-29	O Împărăție care nu poate fi clătinată	Nu Îl respinge pe Cel ce îți vorbește din ceruri!
12	22-28.05	13:1-24	Credința trăită în mod practic	Trăiește-ți credința în viața de zi cu zi ca o jertfă plăcută lui Dumnezeu!

Lecția 1

Evrei 1:1-14

Dumnezeu se revelează deplin prin Cristos, Fiul

Cunoaște-L pe Cristos și crede în El!

Versete cheie:

> *După ce, demult, Dumnezeu le-a vorbit strămoșilor noștri în multe rânduri și în multe feluri prin profeți, în zilele acestea de pe urmă El ne-a vorbit prin Fiul, pe Care L-a pus moștenitor al tuturor lucrurilor și prin Care a făcut și veacurile.*
>
> *El, Care este strălucirea Slavei Sale și întipărirea naturii Lui și Care susține toate lucrurile prin Cuvântul puterii Lui, după ce a făcut curățirea de păcate, S-a așezat la dreapta Măreției, în înălțimi, devenind cu mult mai presus decât îngerii, de vreme ce a moștenit un Nume mai însemnat decât al lor.* (Evrei 1:1-4)

I. Explicarea lecției

Autorul epistolei către Evrei își începe scrierea amintindu-ne că Dumnezeu a vorbit de-a lungul istoriei prin oameni diferiți și în moduri diferite, iar acum ne vorbește prin Fiul, adevăratul Împărat și ultimul profet. Doar Fiul a putut să ni-l prezinte complet și perfect pe Dumnezeu. Pentru că doar în ființa Fiului, Dumnezeu a putut să-și imprime natura și gloria Sa.

De la început, autorul vorbește destinatarilor scrisorii despre superioritatea lui Isus, „Fiul", față de figurile anterioare care au servit ca intermediari pentru a transmite mesajul lui Dumnezeu

către poporul său. În acest prim capitol, autorul abordează tema superiorității lui Isus față de îngeri.

Când autorul spune că Isus a moștenit un „nume" mai măreț decât îngerii, el folosește expresia „nume" așa cum era obișnuită în limbajul evreiesc, ca întruchipare a identității, caracterului și rolului unei persoane. După ce a menționat pentru prima dată îngerii în versetul 4, autorul continuă să se oprească asupra subiectului superiorităţiilui Isus față de îngeri pentru restul capitolului 1 și pentru o mare parte din capitolul 2. În sprijinul argumentului său, autorul citează mai multe pasaje din Vechiul Testament, în mare parte din cartea Psalmilor. Dumnezeu nu a numit un înger să fie Mesia și nici nu a plasat un înger în linia mesianică, ca Fiu al lui David. Mai degrabă, acest rol a fost rezervat exclusiv lui Isus, al cărui rol în planul lui Dumnezeu este de neegalat.

Autorul va sublinia mai târziu că o parte a motivului pentru aceasta este că Isus trebuia să fie nu numai pe deplin divin, ci și pe deplin uman, o cerință pe care niciun înger nu ar putea să o îndeplinească vreodată. În alt contrast, autorul, împreună cu referirea la Isus ca fiind „Cel Întâi Născut", citează Psalmul 97:7 „Toți îngerii lui Dumnezeu să se închine Lui", însemnând că obiectul închinării îngerilor este Isus.

Prin urmare, lui Isus i se cuvine închinarea noastră, dar nu și îngerilor. Rolul lor este mai degrabă acela de mesageri divini. Deși poate părea ciudat pentru unii că oamenii s-ar putea închina într-adevăr îngerilor, epistola lui Pavel către Coloseni vorbește cu tărie împotriva închinării la îngeri, sugerând că unii au practicat acest lucru (vezi Col. 2:18), iar cartea Apocalipsa prezintă un exemplu în care văzătorul cade la pământ pentru a se închina unui înger, care îndată îl mustră aspru (Apoc. 22:9). În zilele noastre, îngerii au devenit adesea un obiect de fascinație ciudată, emanând o aură de mistică.

Astăzi cei mai mulți dintre noi nu ne gândim niciodată la îngeri (excepție făcând, poate, perioada Crăciunului). Cu toate acestea,

Biblia confirmă existența și prezența îngerilor, inclusiv la întruparea Domnului, sau la ispitirea și învierea Lui. Chiar dacă îngerii sunt slujitorii și mesagerii lui Dumnezeu și se numără printre cele mai minunate făpturi ale sale, ei sunt totuși creaturi, în timp ce Isus, Fiul lui Dumnezeu, este necreat și El însuși este agentul creației (cf. 1:2).

Autorul continuă prin a pune în contrast creația lui Dumnezeu, care va pieri, cu Dumnezeu – și cu Fiul – care va rămâne și ai cărui „ani nu se vor sfârși" (cf. 1:12, citând Ps. 102:25–27). Acest lucru face din nou o distincție clară între Dumnezeu, Creatorul, care este veșnic, și universul – inclusiv îngerii – care este creat. A fost o vreme când nu existau îngeri (deși Biblia nu consemnează crearea lor), dar Dumnezeu a existat întotdeauna. Iar Fiul, care „este oglindirea slavei Lui și întipărirea Ființei Lui" (1:3), este veșnic la fel ca Dumnezeu, în timp ce îngerii au un început în timp. În plus, Fiul nu este superior îngerilor doar în ceea ce privește esența ființei sale, ci este superior îngerilor și prin rolul său de mediator al revelației și mântuirii divine.

La final, autorul aduce înaintea noastră un pasaj care a fost extrem de important în învățătura mesianică a lui Isus și a primilor creștini, respectiv Psalmul 110:1 *Domnul a zis Domnului meu: „Șezi la dreapta Mea, până voi pune pe vrăjmașii Tăi sub picioarele Tale."* Astfel, autorul face trimitere la declarația de la începutul capitolului, că Isus, după ce a făcut curățirea păcatelor, „a șezut la dreapta Măririi în locurile prea înalte" (1:3). Prin urmare, din moment ce Isus s-a așezat la dreapta lui Dumnezeu, Dumnezeu a făcut deja pe vrăjmașii săi așternut pentru picioarele Lui! Astfel, profeția mesianică din Ps.110:1 a fost deja împlinită în Isus.

Concluzia autorului, cu privire la îngeri, este că ei sunt trimișii lui Dumnezeu pentru slujirea celor pentru care a murit Cristos, singurul Fiu al lui Dumnezeu.

II. Întrebări/Discuții în grup

Întrebarea 1: Care crezi că sunt ideile care subminează poziția Domnului Isus în cultura societății noastre? Ce idei false despre Isus ai auzit în ultima vreme?

Întrebarea 2: Există și în mediul evanghelic învățături care diminuează poziția și rolul domnului Isus în planul lui Dumnezeu? Analizați-le.

Întrebarea 3: Enumeră ideile din acest pasaj care îți pot aduce liniște și pace în perioade mai grele din viața ta.

Întrebarea 4: Din Evrei 1 înțelegem că Dumnezeu a transmis mesajul său în mod diferit de-a lungul istoriei, dar s-a descoperit complet în persoana Domnului Isus. Cum îți vorbește Dumnezeu ție astăzi? La ce ar trebui să fii atent pentru a fi sigur că mesajul Lui nu este deformat?

Întrebarea 5: Care este rolul îngerilor în planul lui Dumnezeu? De ce crezi că e important să înțelegem clar diferența dintre rolul îngerilor și rolul Domnului Isus?

III. Exercițiu aplicativ

Enumeră motivele pentru care credeți că Domnul Isus este cea mai importantă persoană în planul lui Dumnezeu pentru salvarea ta și a tuturor oamenilor. Încearcă să și explici de ce crezi așa.

Notițe:

Lecția 2
Evrei 2:1-18

Mesia, singurul Mântuitor

Nu sta nepăsător față de o mântuire așa de mare!

Versete cheie

> *De aceea, trebuie să dăm și mai multă atenție lucrurilor pe care le-am auzit, ca să nu fim depărtați de ele. Căci dacă Cuvântul rostit prin îngeri a fost ferm, iar fiecare abatere și neascultare și-a primit o răsplată dreaptă, cum vom scăpa noi, dacă suntem nepăsători față de o mântuire atât de mare...* (Evrei 2:1-4)
>
> *De aceea, El a trebuit să fie făcut în toate precum frații Lui, ca să poată fi un Mare Preot milos și credincios în slujba lui Dumnezeu și să facă ispășire pentru păcatele poporului. Și pentru că El Însuși a fost ispitit prin ceea ce a suferit, poate să-i ajute pe cei care sunt ispitiți.* (Evrei 2:17-18)

I. Explicarea lecției

După ce în capitolul anterior, autorul epistolei demostrează superioritatea Lui Isus față de îngeri, ca și revelație finală și completă a lui Dumnezeu, în capitolul 2 el continuă prezentând implicațiile acestor adevăruri.

Cuvântul „de aceea" din 2:1 indică o tranziție la primul dintre pasajele de avertizare din carte. Avertismentul este împotriva „depărtării de ceea ce am auzit", care implică în mod clar mesajul creștin al Evangheliei: că Isus a murit pe cruce pentru păcatele noastre, astfel ca să putem fi mântuiți crezând în El. În cele ce

urmează, autorul compară acest mesaj cu mesajul declarat de îngeri: Legea. Așa cum israeliții au fost responsabili față de prevederile Legii (autorul folosește un argument de la mic la mare), tot astfel oamenii sunt responsabili față de Evanghelia lui Cristos, acum că Isus a venit și a oferit o mântuire așa de mare (2:3).

Acest mesaj a fost proclamat mai întâi de Isus însuși, apoi transmis de către cei care au fost martori oculari (Luca 1:2, Fapte 1:21-22). La baza predicării Evangheliei creștine timpurii se afla mărturia lui Dumnezeu prin semne și minuni și darurile Duhului Sfânt.

Ideea autorului aici este următoarea: acum că Isus a venit, a murit și a înviat, iar mesajul Evangheliei a fost proclamat în lung și-n larg, nu mai există cale de întoarcere la legea mozaică. Aceasta ar însemna să neglijăm „o mântuire așa de mare"! Într-adevăr, este de neconceput că Dumnezeu ar fi făcut atât de mult să-L trimită pe Isus și că Isus ar fi îndurat o suferință atât de grea pentru a ne oferi mântuirea și apoi creștinii să se comporte ca și cum toate acestea ar fi lipsite de importanță, trăind ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat vreodată. Evenimentele salvatoare din jurul morții și învierii Lui Cristos sunt prea importante în planul istoric de mântuire a lui Dumnezeu pentru a fi neglijate și ignorate.

Autorul epistolei atenționează audiența! Prin mesajul Evangheliei, fiecare om are șansa de a intra în Împărăția Lui Dumnezeu (Rom. 1:16). El nu a promis Împărăția îngerilor, ci a promis-o urmașilor lui Isus, celor care au făcut legământ cu El, care stau sub autoritatea Lui. Prin Cristos, Dumnezeu a adus soluția pentru restaurarea ființei umane. Prin El, omul are un reprezentant care a dovedit perfecțiunea cerută de Dumnezeu și care stă la dreapta Lui Dumnezeu încoronat cu glorie și cinste. Astfel, prin exemplul de ascultare si jertfire, Isus a deschis calea pentru mulți fii la gloria pe care a intenționat-o dintotdeauna Dumnezeu pentru om.

Isus a fost întotdeauna perfect. Totuși, suferința de care a avut parte a comfirmat perfect latura umană, fară să știrbească autoritatea de Fiu al Lui Dumnezeu. Prin suferință, El a trăit întreaga experiență

umană la maxim, asemenea fraților săi. Isus a simțit slăbiciunea și fragilitatea umană, a cunoscut ispita, durerea fizică și emoțională.

Isus vrea și poate să vină în ajutorul fraților Lui care sunt ispitiți. El a simțit ispita gloriei personale (Luca 4:9-12), a bogăției și puterii (Luca 4:5-8), dar cea mai mare ispită pe care Isus a experimentat-o a fost în grădina Ghetsemani când a spus: Tată, dacă voiești, depărtează de la Mine paharul acesta! Și El a fost tentat să fugă de ispita suferinței și să ia calea mai ușoară, dar a ales să continue în ascultare și credincioșie (*Tată, facă-se nu voia Mea, ci voia Ta*) pentru că doar așa putea deveni un „Mare Preot milos și credincios, ca să facă răscumpărare pentru păcatele poporului".

II. Întrebări/Discuții în grup

Întrebarea 1: Care este rolul pasajului de avertizare din cap 2 (v. 1-3) și cum te ajută în viața de credință? Cum reacționezi când cineva te avertizează? Dar când te avertizează Dumnezeu?

Întrebarea 2: Cuvântul a te „depărta" din versetul 1 denotă o plutire ușoară, ca o barcă purtată de curenții mării. O mică schimbare de curs care în timp duce însă la o mare depărtare. Cum poți să previi depărtarea de adevărul Scripturii?

Întrebarea 3: Cum gestionezi perioadele dificile și încărcate din viața ta? Ai avut momente în viața ta în care ai fost ispitit să te oprești, să te întorci, să renunți, sau să o lași mai moale cu viața ta spirituală? Ce te-a ajutat să nu renunți ?

Întrebarea 4: Mai devreme sau mai târziu, fiecare om va trece prin școala suferinței/încercărilor! Cum te ajută să știi că Domnul Isus a fost ispitit în toate aspectele vieții pamântești? Cum poți să ajuți tu pe cineva care trece printr-o situație grea și are nevoie de ajutor?

Întrebarea 5: Câte victorii ai avut în viața de credință în ultima vreme? De câte ori ai căzut pradă ispitei? Cum arată viața ta de credință astăzi: progres sau regres?

III. Exercițiu aplicativ

Când suntem absorbiți de propriile probleme, suntem tentați să neglijăm viața spirituală, „să ne depărtăm" și să uităm că la Domnul avem un Ajutor în vreme de nevoie la care putem apela, care ne înțelege suferința și care ne dă putere să trecem biruitori prin încercare! De aceea, când ești ispitit să renunți, apelează în

primul rând la Domnul, care a fost ispitit ***în toate lucrurile***, dar fără păcat.

Fii sincer și roagă-te pentru problema cu care te confrunți. Caută ajutor la un frate din grupul mic sau din biserică care a trecut printr-o problemă similară. Fii proactiv, nu lăsa întristarea să te izoleze de comunitate. Biserica este o resursă și un dar de la Domnul!

Notițe

Lecția 3

Evrei 3:1-4:13

O inimă sensibilă la Cuvântul lui Dumnezeu

Ai grijă să nu pierzi premiul, perseverând până vei intra în odihna veşnică!

Versete cheie:

> *Fiți atenți, fraților, ca nu cumva vreunul dintre voi să aibă o inimă rea, necredincioasă, care să-l depărteze de Dumnezeul cel Viu, ci îndemnați-vă unul pe altul în fiecare zi, cât timp se zice „astăzi", astfel încât niciunul dintre voi să nu se împietrească prin înşelăciunea păcatului. Căci am devenit părtaşi ai lui Cristos dacă într-adevăr ținem cu fermitate până la sfârşit convingerea noastră de la început, în timp ce se zice: „Astăzi, dacă auziți glasul Lui, nu vă împietriți inimile ca în ziua răzvrătirii."* (3:12-15)
>
> *Să ne străduim/grăbim deci să intrăm în acea odihnă, pentru ca nimeni să nu cadă prin acelaşi fel de neascultare! Căci Cuvântul lui Dumnezeu este viu şi lucrător/eficient, mai ascuțit decât orice sabie cu două tăişuri, străpungând până desparte sufletul şi duhul, încheieturile şi măduva şi fiind în stare să judece gândurile şi intențiile inimii. Nicio făptură nu este ascunsă de El, ci totul este gol şi descoperit ochilor Lui, înaintea Căruia trebuie să dăm socoteală.* (4:11-13)

I. Explicarea lecției

Textul acestei lecții poate fi împărțit în trei mari paragrafe care tratează următoarele teme: Superioritatea lui Isus față de Moise

(3:1-7), o avertizare împotriva necredinței (3:8-19) și odihna promisă de Dumnezeu (4:1-13).

Cuvintele de început ale cap. 3 ”de aceea, frați sfinți” introduc o nouă etapă în argumentarea autorului. Sarcina lui în această secțiune este să arate că, așa cum Isus este superior îngerilor (cap. 1–2), El este, de asemenea, superior lui Moise și Iosua, slujitorii lui Dumnezeu care au jucat un rol esențial în eliberarea poporului lui Dumnezeu din robia Egiptului și în aducerea lor în țara promisă. Dacă Isus este mai mare decât Moise, atunci și mesajul Lui vine cu o mai mare responsabilitate pentru cei care îl aud.

Autorul dă exemplu generația din pustie pentru necredința lor și avertizează audiența cu privire la repercusiunile pe care ei le-au trăit. Israeliții tocmai ieșiseră din Egipt și se pregăteau să intre în Țara promisă de Domnul. Cu toate acestea, când oamenii au auzit rapoartele negative de la 10 din cei 12 spioni care fuseseră trimiși să cerceteze țara, inimile lor s-au temut, au ales să nu se încreadă în promisiunile lui Dumnezeu și au refuzat să primească ceea ce le-a pregătit Dumnezeu! Făcând aceasta, ei au pierdut odihna pe care El o intenționase pentru ei. În schimb, au petrecut încă patruzeci de ani rătăcind prin pustie (vezi Numeri 14).

Eșecul lor nu trebuie repetat! Faptul că evreii din pustie au respins Cuvântul lui Dumnezeu în repetate rânduri, a creat premisele pentru împietrirea inimii lor.

Autorul cărții Evrei vede aceeași atitudine la credincioșii evrei din zilele sale. Ei sunt în pericol să se răzvrătească împotriva lui Dumnezeu, refuzând mântuirea pe care Isus Hristos le-a oferit-o în mod gratuit. Ei sunt periculos de aproape de a repeta greșelile strămoșilor lor din trecut. Acești credincioși trebuie să facă ceea ce acei strămoși nu au făcut – să-și înmoaie inimile față de Dumnezeu și să aleagă să se încreadă în El.

Pentru creștinii de astăzi, pericolul apostaziei este la fel de real ca și pentru generațiile trecute. De aceea, autorul atenționează

audiența să se autoevalueze permanent, să nu lase păcatul să pună un zid de despărțire intre ei și Dumnezeu!

A doua avertizare a epistolei (3:6b-4:13) merge astfel mai departe decât prima și ia în considerare pericolul la care se expuneau destinatarii. A nu asculta mesajul/Cuvântul este o decizie deliberată prin care îţi împietreşti inima şi nu mai laşi să lucreze în viaţa ta acest Cuvânt al lui Dumnezeu ”viu şi activ, mai ascuţit decât orice sabie cu două tăişuri şi care străpunge până desparte sufletul şi duhul, încheieturile şi măduva, şi poate judeca gândurile şi intenţiile inimii” (Ev. 4:12).

De fiecare dată când omul respinge sau desconsideră Cuvântul lui Dumnezeu, inima lui devine tot mai obișnuită (modelată) înspre a-L respinge pe Dumnezeu. Dacă acest ciclu nu este întrerupt, inima se împietrește și devine imună la Cuvântul lui Dumnezeu. Inima nu devine rea și necredincioasă peste noapte; este un proces care, în lipsa vegherii, ajunge să înrobească omul.

De aceea, împotriva acestui pericol, autorul epistolei își avertizează ascultătorii de trei ori (cf. 3:7, 3:15 şi 4:7), de fiecare dată folosind aceeaşi formulă şi construind pe avertizarea anterioară, a importanţei ascultării mesajului: „Astăzi dacă auziţi glasul Lui, nu vă împietriţi inimile...”. Mesajul salvării (al odihnei) este urgent, nu trebuie amânat, iar răspunsul trebuie să vină atâta timp cât mai este o șansă!

În contrast cu cei care s-au răzvrătit (generația din pustie) și au pierdut odihna lui Dumnezeu, cei care cred în Isus Cristos și ascultă de El vor beneficia de odihna Lui. Odihna este o temă care apare în mod repetat în Scriptură:

1. Odihna lui Dumnezeu în urma lucrării Sale de creație.

2. Porunca de a te odihni în ziua de Sabat (una din cele zece porunci).

3. Eliberarea din robie (exodul) și odihna în țara făgăduinței (Canaan).

4. Odihna de care vorbește psalmistul în vremea lui (și de care Israel nu s-a bucurat în zilele lui Iosua).

5. Odihna mântuirii de păcat și de mânia lui Dumnezeu, prin credința în jertfa de ispășire a lui Isus Cristos.

6. Odihna finală în cer de care se bucură toți credincioșii.

Tema biblică a „odihnei", așadar, nu este statică, ci dinamică. Invitația de a intra „azi" în odihna lui Dumnezeu rămâne încă în picioare – chiar și în zilele noastre (4:7)! Avertismentul împotriva necredinței în vestea bună a lui Dumnezeu, despre mântuirea în Cristos, se aplică destinatarilor epistolei, dar se aplică în egală măsură și creștinilor de astăzi.

În ce privește odihna prezentă, credinciosul se poate odihni/liniști, știind că Dumnezeu nu-l mai consideră un vrăjmaș (Rom 5: 8-11). Mânia Lui Dumnezeu a fost stinsă de Cristos care a plătit prețul pentru păcatele fraților săi care acum au certitudinea că vor moșteni odihna în Împărăția lui Dumnezeu, nu repercusiunile mâniei Lui. Ca și rezultat al răscumpărării, credinciosul nu mai încearcă să-și câștige salvarea prin eforturile proprii. Odihna oferită de Dumnezeu este harul fără plată. Totodată, creștinul este eliberat de vinovăția păcatului (odihna față de vinovăția păcatului), dar și de frica de necunoscut și de incertitudine. Moartea fizică nu este decât o tranziție spre un destin veșnic în prezența Lui Dumnezeu unde vom experimenta odihna finală de care se vor bucura toți copiii Lui.

Dumnezeu oferă șansa salvării tuturor și arată și Calea (Isus) înspre odihna Sa. Dumnezeu vorbește și astăzi! În cazul generației din pustie, atunci când părea că drumul s-a întunecat și viitorul era incert, au decis să asculte vocea îndoielii. Autorul cărții Evrei ne imploră să facem o altă alegere: „Astăzi, dacă veți auzi glasul Lui, nu vă împietriți inimile". Când drumul nostru se întunecă și viitorul nostru pare incert, putem alege să rămânem deschiși la cuvintele lui Dumnezeu, să ascultăm vocea Lui și să credem că El ne va călăuzi înainte.

II. Întrebări/Discuții în grup

Întrebarea 1: Generația din pustie (Numeri 13-14) a avut de luat în fiecare zi o decizie majoră – să se încreadă in Dumnezeu și să pășească înainte prin credință în necunoscut, sau să se întoarcă înapoi la viața de dinainte. În final, cea mai mare parte dintre ei, cu excepția lui Iosua și Caleb, nu au intrat în țara promisă.

Când ai fost tentat să te uiți înapoi la ceva din viața ta la care ai renunțat la un moment dat pentru a-L urma pe Isus? Cum gestionezi astfel de ispite/tentații?

Întrebarea 2: Promisiunea intrării în odihna Lui Dumnezeu arată cât de importante sunt deciziile pe care le luăm în fiecare zi. Cum îți investești timpul, energia, resursele ca să te ajute să perseverezi în credință până vei intra în odihna lui Dumnezeu?

Întrebarea 3: Mulți oameni nu au intrat și încă nu intră în odihna lui Dumnezeu datorită necredinței lor. Unde te poate duce astăzi o inimă păcătoasă și necredincioasă?

Întrebarea 4: Autorul descrie Cuvântul Lui Dumnezeu ca fiind *viu și lucrător/eficient, străpungând până desparte sufletul și duhul, încheieturile și măduva și fiind în stare să judece gândurile și intențiile inimii*. Adu-ți aminte când ai experimentat ultima dată acest adevăr în dreptul tău. În ce fel ai putea face Cuvântul lui Dumnezeu mai folositor în viața ta, astfel încât să-i permiți să te judece și să te descopere înaintea ochilor Lui?

Întrebarea 5: Ce obstacole te împiedică să petreci timp, în rugăciune și meditare, cu Scriptura – Cuvântul scris, și cu Isus – Cuvântul viu al lui Dumnezeu? Ce rol are Scriptura în viața ta acum?

III. Exercițiu aplicativ

Cunoști pe cineva din cercul tău de prieteni apropiați care s-a îndepărtat de biserică? Când a fost ultima ta interacțiune cu el/ea? Fă-ți timp în săptămâna care urmează și dă-i un telefon. Stabilește o întâlnire pe un teren pe care-l consideri neutru (restaurant, mall, loc de joacă), sau invită-l la tine acasă. Arată-i că este important pentru tine și că relația voastră contează. Aduceți-vă aminte de

momentele bune pe care le-ați avut împreună în părtășie și relaționare. Roagă-te pentru el/ea și încredințează-l în mâna Domnului.

Încearcă să repeți acest obicei cât de des poți fără să fii prea insistent. Continuă să te rogi și fii responsabil pentru fratele tău înaintea Domnului. Fii atent la schimbările de comportament din viața prietenului tău, dar și din viața ta.

Notițe:

Lecția 4

Evrei 4:14-5:10, 7:1-21

Isus, autorul unei mântuiri veșnice, mijlocește pentru cei ce se apropie de Dumnezeu prin EL

Apropie-te cu îndrăzneală de tronul harului!

Versete cheie:

> *Să ne ținem tare de mărturisirea noastră. Căci n-avem un Mare Preot Care să nu poată avea milă de slăbiciunile noastre, ci Unul Care a fost ispitit în toate felurile, ca și noi, dar fără păcat.*
>
> *Așadar, să ne apropiem cu îndrăzneală de tronul harului, ca să primim milă și să găsim har care să ne dea ajutor la vreme de nevoie.* (4:14-16)
>
> *De aceea, El poate să-i mântuiască pe deplin [pentru totdeauna] pe cei ce se apropie de Dumnezeu prin El, fiindcă trăiește veșnic ca să mijlocească pentru ei.* (7:25)

I. Explicarea lecției

După ce, în primele capitole ale epistolei sale, autorul a susținut superioritatea lui Cristos față de îngeri (1:4–2:18), față de Moise (3:1–19) și față de Iosua (4:1–13), Fiul este prezentat ca marele preot perfect.

În mod special în lumea antică, preotul avea rolul de a intermedia/media relația omului cu Dumnezeu. El (preotul) intervenea în orice aspect al vieții omului care ținea de relația lui cu Dumnezeu. Nici un om/evreu nu se putea apropia de Dumnezeu decât prin intermediul preotului. Un aspect important al slujbei

preotului era acela de a aduce jertfe pentru curățirea de păcate a celor din popor.

Isus nu a fost preot în viața lui de pe acest pământ, dar a fost cel care s-a adus pe Sine însuși jertfă, o dată, pentru toate păcatele oamenilor. Dar acum este mai mare decât orice mare preot dinaintea Lui în slujirea sa de mare preot și mijlocitor al unui nou legământ. Pentru că avem un astfel de mare preot, trebuie să ținem cu fermitate „mărturisirea noastră" (4:14).

Motivul îndemnului cu privire la mărturia noastră este formulat în 4:15: avem un mare preot care este capabil „să aibă milă de (să empatizeze cu noi în) slăbiciunile noastre", unul „care în toate privințele a fost ispitit așa cum și noi suntem, dar fără păcat". Întruparea lui Isus și slujirea sa ca mare preot credincios și milostiv exemplifică identificarea Lui cu păcătoșii în slăbiciunea lor.

La începutul capitolului 5, autorul explică rolul unui mare preot. În primul rând, el este „din mijlocul oamenilor" (5:1a). În al doilea rând, el este desemnat să acționeze în numele oamenilor, slujind ca reprezentant al semenilor săi în relație cu Dumnezeu (5:1b). În al treilea rând, el este desemnat să „aducă daruri și jertfe pentru păcate" (5:1c). Adică, slujba unui mare preot este legată în mod specific de problema umană a păcatului și de nevoia de a ispăși păcatul prin diferite daruri și sacrificii aduse lui Dumnezeu. În al patrulea rând, propria „slăbiciune" a unui mare preot – nu numai umanitatea și fragilitatea lui, ci și păcătoșenia sa – este o parte integrantă și limitativă a slujbei sale de mare preot și a rolului său de a trata cu blândețe pe cei „neștiutori" (ignoranți) sau „rătăciți" (5:2).

Din cauza propriei sale păcătoșenii, fiecare mare preot uman este obligat să ofere jertfe nu numai pentru păcatele altora, ci mai întâi pentru propriile păcate (5:3). Mai mult decât atât, niciun mare preot nu se autoproclamă; mai degrabă, el este numit de Dumnezeu, „cum a fost Aaron" (5:4).

Pe baza acestor observații fundamentale și introductive din 5:1-4, autorul își mută apoi atenția asupra lui Cristos și asupra naturii înaltei sale preoții, ca fiind mai mare decât a lui Aaron. El subliniază că nici Cristos nu s-a numit singur în slujbă, ci a fost numit de Dumnezeu în funcția de mare preot (vezi Ps. 2:7).

Deși Isus a fost Fiul lui Dumnezeu, El a învățat ce înseamnă ascultatea, prin ceea ce a suferit. Unii ar putea crede (pare a spune autorul), că a fi Fiul lui Dumnezeu implică pur și simplu prezentatea autorității lui Dumnezeu în fața oamenilor și în același timp că Fiul trăiește în glorie și fericire, distanțat de oameni. Dar nu aceasta este realitatea. Dumnezeul care este Tatăl lui Isus, este Dumnezeul care a creat la început lumea și rămâne preocupat pe deplin de creația sa, chiar dacă aceasta a devenit capricioasă și coruptă. Isus trebuie să înveţe ce înseamnă să fie Fiul ascultător al Tatălui Său. Această ascultare îi va aduce suferință, dar nu pentru că Dumnezeu este un sadic care vrea pur și simplu să-și vadă Fiul iubit suferind, ci pentru că lumea, pe care a creat-o și pe care o iubește, este un loc întunecat și plin de răutate. Fiul trebuie să sufere întristare și durere pentru a putea salva lumea.

Când se spune că Isus a fost făcut desăvârșit, nu înseamnă că înainte era imperfect, în sensul de a fi păcătos. Mai degrabă, El trebuia să atingă statura deplină de Fiu prin experimentarea suferinței și a durerii Tatălui însuși pentru lumea care a luat-o într-o direcție greșită. El a devenit cu adevărat și pe deplin ceea ce era deja prin natura Sa.

În cele din urmă, autorul face o paralelă între slujba de mare preot a Fiului cu preoția lui Mehisedek, tema fiind dezvoltată în continuare în capitolul 7. Melhisedec apare în narațiunea vieții lui Avraam, ca „preot al Dumnezeului Preaînalt”, dar fără a se menționa de unde și-a obținut preoția și, mai ales, dacă a obținut-o prin moștenire de la familia sa. Nu există nicio mențiune despre începutul preoției sale, nici despre finalul ei, nici despre nașterea sau moartea lui. Pare că el a fost totdeauna acolo. Preoția „după ordinul lui Melhisedek”, este în mod evident superioară, pentru că

până și Avraam a plătit zeciuială lui Melhisedek, iar Melhisedek l-a binecuvântat. El este astfel superior nu numai lui Avraam, ci și lui Levi, unul dintre strănepoții lui Avraam; Levi era, într-un fel de a vorbi, deja prezent, în sensul de a fi cuprins în trupul strămoșului său, când Melchisedek și Avraam s-au întâlnit. Suntem astfel pregătiți pentru concluzia: Isus însuși, marele preot de tipul lui Melhisedek, este cu mult superior preoției levitice actuale.

Preoții, urmașii lui Avram, făceau parte dintr-un întreg sistem care a fost conceput de Dumnezeu să nu fie permanent, ci să arate mai departe spre ceea ce avea să vină. Ei aduceau zilnic jertfe pentru păcatele poporului, dar acum Fiul „a fost făcut desăvârșit pentru totdeauna" (versetul 28), desăvârșit în preoția Sa prin care s-a oferit pe Sine însuși jertfă o dată pentru totdeauna.

Înalta preoție a lui Isus nu este nici temporară, nici doar umană, așa că El poate oferi urmașilor săi acces în chiar sala tronului lui Dumnezeu, empatizând cu orice fel de slăbiciune pe care o experimentăm.

II. Întrebări/Discuții în grup

Întrebarea 1: Preoții au jucat un rol important atât în societatea evreiască, cât și în cea greco-romană. Ei continuă să aibă un rol important în multe religii astăzi, stând între oameni și dumne(zeii) lor. Ei au rolul de a realiza o relație între om și Dumnezeu sau de a repara această relație. Prin ei, oamenii caută favoarea divinității și susținerea din partea acestuia a vieții lor pe acest pământ.

Prin ce sunt preoții, păstorii sau alți lideri ai bisericii, asemenea sau diferiți față de preoții din vechime?

Întrebarea 2: În ce fel afirmația că Isus a fost ispitit ca și noi în toate lucrurile, dar a rămas credincios (4:15) îți modelează modul în care te raportezi la încercările și ispitele cu care te-ai confruntat sau cu care te confrunți ?

Întrebarea 3: Indiferent de încercările prin care trecem, Isus Cristos este capabil să ne înțeleagă nevoile, suferințele, ispitele, descurajările și ne ajută pentru că El a trăit aici pe pământ la fel ca și noi. De asemenea, trebuie să înțelegem că uneori Dumnezeu lasă perioade mai grele în viața noastră pentru a putea înțelege mai bine nevoile altora și astfel să putem și noi să încurajăm, să putem fi miloși față de cei de lângă noi, să putem manifesta dragostea lui Cristos pentru ei. Gândește-te la oameni care nu-l au pe Dumnezeu și pe care-i cunoști: cei de care ți-e milă și cei de care e greu să-ți fie milă (răutăcioși, cei care totdeauna sunt împotriva credinței, politicieni, profitori, LGBTQ... etc.).

Ce vrei să faci pentru ca ei să vadă dragostea lui Cristos prin tine? Cum îți vei arăta mila față de ei?

Întrebarea 4: Ce te-ar putea face pe tine să-ți pierzi îndrăzneala de a cere ajutor Domnului în rugăciune?

Întrebarea 5: În finalul pasajului din cap 5 (v.7-9) ni se spune că *rugăciunile și cererile cu strigăte puternice și cu lacrimi* ale Fiului către *Cel Care putea să-L scape de la moarte* au fost ascultate, dar că, în același timp, Fiul a învățat ascultarea prin lucrurile pe care le-a suferit. Isus ne modelează astfel modul de a ne ruga cu perspectiva de a persevera prin suferință, nu pentru a scăpa de ea.

În ce fel rugăciunile tale, ale grupului sau ale bisericii sunt modelate de modelul lui Isus de rugăciune? Cum trebuie să fie rugăciunile tale cu privire la suferință și dificultăți?

III. Exercițiu aplicativ

În acest pasaj suntem încurajați ”să rămânem tari în mărturisirea noastră”. Să nu uităm că pentru aceasta avem un mare preot care are milă de slăbiciunile noastre (1 Ioan 1:6-9), dar avem și frați care ne pot ajuta (Galateni 6:1-2). Ce faci cu ispitele cu care te confrunți regulat? Cum alergi la Dumnezeu pentru ajutor? Dar la frații tăi?

Poate că până acum ai neglijat accest aspect, sau a trecut multă vreme de când nu ai mai cerut ajutor, nici lui Dumnezeu, nici fraților. E bine dacă hotărăști acum să revii la practicarea mărturisirii. Roagă-te, cere iertare și putere de la Dumnezeu.

Discutați în grup (separat bărbați femei) despre problemele cu care vă confruntați. Pentru probleme mai grele, care ți-e greu să le discuți cu toți cei din grup, caută-ți un frate căruia crezi că poți să-i spui problemele tale, un sfătuitor sau mentor prin care Dumnezeu te poate ajuta. Fii gata la rândul tău să fii sfătuitor pentru altul, să-i porți greutățile și să-l încurajezi. Roagă-te cu el și pentru problemele cu care se confruntă. ”Purtați-vă poverile unii altora și veți împlini astfel legea lui Cristos.”

Notițe:

Lecția 5

Evrei 5:11-6:20

Pericolul de a rămâne imatur spiritual

Nu rămâne imatur! Caută maturizarea spirituală și crede în promisiunile lui Dumnezeu.

Versete cheie:

Căci oricine se hrănește cu lapte este nepriceput în ce privește învățătura despre dreptate, fiindcă este un copilaș. Însă hrana tare este pentru cei maturi, pentru aceia care au discernământul obișnuit, prin practică, să distingă binele și răul. De aceea, lăsând învățătura începătoare despre Cristos, să ne îndreptăm spre maturitate/desăvârşire. (Evrei 5:13-6:1)

Căci este imposibil pentru cei ce odinioară au fost luminați, au gustat darul ceresc, au fost făcuți părtași ai Duhului Sfânt și au gustat Cuvântul cel bun al lui Dumnezeu și puterile veacului care vine, dar care apoi au căzut, să fie înnoiți iarăși spre pocăință, întrucât ei Îl răstignesc din nou pentru ei pe Fiul lui Dumnezeu și-L dau la batjocură. (6:4-6)

Ne dorim mult ca fiecare dintre voi să arate aceeași râvnă, ca să aibă siguranța deplină a speranței până la sfârșit, astfel încât să nu deveniți leneși, ci imitatori ai celor ce, prin credință și îndelungă răbdare, moștenesc promisiunile. (6:11-12)

I. Explicarea lecției

Începând cu versetul 11 din capitolul 5, autorul se simte nevoit să își întrerupă din nou firul gândirii pentru a enunța cea de-a treia avertizare din cartea Evrei. Primele două avertizări au fost enunțate

deja în capitolul 2 și în cap. 3-4, după ce autorul demonstrează de ce Isus e superior îngerilor și lui Moise. Ce-a de a treia avertizare e inclusă de autor în mijlocul argumentării că Isus este un Preot mai mare decât orice preot pământesc, deoarece El este Autorul unei mântuiri veșnice, pentru toți cei ce Îl ascultă. Avertizarea care urmează astfel e una foarte serioasă și care are consecințe grave pentru oricine nu ia seama la ea.

Avertizarea își atinge apogeul în capitolul 6, însă până să ajungă acolo, autorul prezintă tiparul/pașii prin care cineva poate ajunge la situația descrisă în capitolul 6.

Imaturitatea spirituală – o etapă în care nu trebuie să rămâi

Destinatarii aveau o problemă de lipsă de maturitate spirituală, în care stagnau de ani de zile. De precizat e că autorul nu vizează pe cei nou născuți în credință (o etapă normală), ci pe cei care s-au oprit din creșterea spirituală. Versetele 11-12 din capitolul 5 ne ajută să înțelegem acest lucru. Autorul se adresează unor oameni care trebuiau să fie maturi în credință, care de mult trebuiau să fie învățători. În schimb, aceștia aveau nevoie, din nou, să fie învățați cu privire la unele adevăruri de bază, la fel cum unui copil trebuie din nou și din nou să i se aducă aminte de ce anume e bine sau rău.

Credincioșii cărora se adresează scriitorul nu erau obișnuiți cu cuvântul despre neprihănire, deoarece hrana lor spirituală era aceeași de ani de zile – lapte, și nu hrană tare. Practic, autorul îi avertizează de pericolul de a rămâne în aceeași stare, deoarece această stare e o cursă pentru oricine rămâne în ea. Consecințele sunt serioase deoarece ***cei ce nu se îndreaptă spre maturitate spirituală, nu au discernământul format, prin practică, să distingă binele și răul (5:14).***

Autorul îi îndeamnă astfel pe destinatari să aibă ca țintă maturizarea spirituală, să nu rămână doar la adevărurile începătoare despre Cristos (6:1-3). Aceste adevăruri elementare,

deși sunt foarte importante, au rolul de a servi ca o temelie pe care să clădim spre maturitatea spirituală.

Lipsa de interes pentru creșterea spirituală face loc păcatului și îndepărtării de Cristos.

Mergând mai departe, autorul ajunge la inima acestor avertizări, și anume la pericolul căderii (6:4-6). Termenul a cădea, în acest context, se referă la acea categorie de oameni care, deși cunosc adevărurile lui Dumnezeu, deși sunt conștienți de ce a făcut Cristos la cruce, persistă în păcat. Acest termen îl mai cunoaștem și sub denumirea de apostazie.

Scriitorul leagă însă această avertizare de subiectul imaturității spirituale și atrage atenția asupra faptului că cei ce rămân și persistă în imaturitate spirituală se expun pericolului căderii. Cei imaturi vor alege întotdeauna căi greșite atunci când sunt puși față în față cu decizii ce țin de bine și rău. Lipsa de interes pentru creșterea spirituală face loc păcatului și îndepărtării de Cristos.

Diavolul va ataca întotdeauna pe cei vulnerabili, la fel cum un leu, atunci când vânează, căută să izoleze și să vâneze pe cei mai vulnerabili din turmă – puii animalelor.

Cei credincioși își ancorează credința în făgăduințele lui Dumnezeu

Începând cu versetul 9 din capitolul 6, autorul pivotează dinspre avertismentul căderii (unul cât se poate de real) către convingerea că destinatarii nu sunt din aceia care Îl fac de ocară pe Cristos, având în vedere dovezile incontestabile ale dragostei și preocupării pentru alții, exprimate în fapte de compasiune. Nu doar cuvinte, ci fapte, slujire, ajutor pentru alții (6:10). Aceasta este ceea ce Domnul nu va uita. *„Adevărat vă spun că, ori de câte ori ați făcut așa unora dintre cei mai neînsemnați dintre acești frați ai Mei, Mie Mi-ați făcut!”* (Matei 25:34-40).

În același timp, autorul atrage atenția asupra faptului că e nevoie ca toți să arate aceeași dedicare până la sfârșit, dedicare ce îi va feri de lenevire și care în același timp îi va ajuta să calce pe urmele celor ce prin credință și răbdare moștenesc promisiunile (6:12). Convingerea autorului că ei vor persevera până la sfârșit vine și din faptul că cel credincios găsește o puternică încurajare în adevărul că Dumnezeu își ține promisiunile. Caracterul și credincioșia lui Dumnezeu devin astfel o ancoră a sufletului pentru cel ce crede (6:17-20).

II. Întrebări/Discuții la grup

Întrebarea 1: De ce crezi că termenul de „prunc" (5:13) este o descriere potrivită a imaturității spirituale?

Întrebarea 2: Conform Evrei 6:4-8, de ce este absolut esențial să ne maturizăm spiritual?

Întrebarea 3: De unde știm că facem progrese în creșterea spirituală? Care sunt semnele maturizării spirituale?

Întrebarea 4: Ce caracteristici esențiale ale naturii lui Dumnezeu ne încurajează să fim plini de speranță în legătură cu viitorul nostru (6:13-19)?

Exercițiu aplicativ

Textul din Evrei 5:11-6:20 ne dezvăluie pericolul căderii datorat lipsei de interes pentru creșterea spirituală. Avertizările sunt reale și noi trebuie să ținem cont de acestea. De asemenea, textul conține încurajări prin care Dumnezeu ne readuce aminte de caracterul și credincioșia Lui. De aceea, te invit să folosești exercițiile de mai jos pentru o evaluare personală:

În primul rând, asigură-te că ai adevărurile începătoare ale lui Cristos (6:1b-2). Aceste adevăruri sunt elementare pentru viața oricărui credincios.

Gândește-te apoi, în ce fel te motivează textul de astăzi (prin avertizările și încurajările acestuia) să îți dorești creșterea spirituală? Notează-le mai jos.

Avertizări:

Încurajări:

Roagă-te ca Dumnezeu să îți descopere domeniile în care încă ești „prunc”. Fii preocupat de creșterea spirituală în aceste domenii. Perseverează în ele, și nu uita că Dumnezeu va răspunde celor ce Îl caută dintr-o inimă curată.

Notițe:

Lecția 6

Evrei 7:22-8:13

Garanția Noului Legământ (I)

Când eşti biruit de ispită, nu uita că Fiul lui Dumnezeu mijloceşte pentru tine.

Versete cheie:

Isus a devenit garantul unui legământ mai bun. De aceea, El poate să-i mântuiască pe deplin pe cei ce se apropie de Dumnezeu prin El, întrucât El trăieşte veşnic ca să mijlocească pentru ei. Era potrivit să avem un astfel de Mare Preot – sfânt, fără pată, nepângărit, despărţit de păcătoşi şi înălţat deasupra cerurilor. Legea îi desemnează ca mari preoţi pe nişte oameni supuşi slăbiciunii, însă cuvântul jurământului care a venit mai târziu, după Lege, desemnează un Fiu, Care a fost făcut desăvârşit pentru totdeauna (Ev.7:22, 25-26, 28).

Lucrul cel mai important din ceea ce am spus este că avem un astfel de Mare Preot, Care S-a aşezat la dreapta tronului Măreţiei, în ceruri, slujitor în Locul Sfânt şi în adevăratul Cort, ridicat de Domnul, nu de oameni. Însă acum El a obţinut o lucrare mult mai deosebită, în aceeaşi măsură în care şi legământul pe care El îl mijloceşte este mai bun, legământ care a fost dat ca o lege, bazat pe promisiuni mai bune (Ev. 8:1-2, 6)

I. Explicarea lecției

Secțiunea centrală a Epistolei către Evrei explică de ce Isus este un Mare Preot mai bun decât cei din preoția levitică, folosindu-se pentru aceasta de modelul lui Melhisedek (vezi cap. 7). Sunt prezentate câteva motive în sprijinul acestei afirmații, și anume: (1) autoritatea, (2) eternitatea, (3) îmbinarea poziției de Mare Preot

cu cea de rege și (4) desemnarea pentru această slujire de însuși Dumnezeu prin jurământ.

În continuare, argumentul superiorității mântuirii realizate de Cristos și, implicit, al legământului pe care se bazează, în comparație cu mântuirea oferită prin legământul de la Sinai, este dezvoltat pe două coordonate. În primul rând, elementul prin care este ratificat legământul cel nou este superior, fiind vorba de sângele Fiului lui Dumnezeu și nu al unor animale. În al doilea rând, cadrul ratificării legământului este superior, fiind un loc de închinare ceresc și nu unul "făcut de mâini omenești". Tema este introdusă în 7:22 și dezvoltată în capitolele următoare. Permanența slujirii preoțești a lui Cristos este garanția unui legământ mai bun, fiindcă asigură o mediere continuă în vederea iertării de păcate. Iată de ce noul legământ este mai bun și are promisiuni mai bune.

Întrucât avem Evangheliile care prezintă instituirea noului legământ de către Isus Cristos, acolo în camera de sus, putem face comparația cu vechiul legământ, iar superioritatea este evidentă din perspectiva elementului prin care a fost ratificat.

În noaptea în care a fost trădat, Isus a luat un pahar de vin, l-a dat ucenicilor săi și a zis: „Beţi toţi din el, căci acesta este sângele Meu, sângele legământului, care este vărsat pentru mulţi spre iertarea păcatelor (Mat. 26:27-28). Cu acele cuvinte și acea acțiune simbolică, El a împrumutat expresia folosită de Moise când a luat sângele unui animal, a stropit poporul și a spus: „Acesta este sângele legământului pe care Domnul l-a încheiat cu voi, conform cu toate aceste cuvinte" (Ex 24:8). Contrastul a fost intenționat. Moise a folosit sângele unui animal; Isus a folosit vinul ca simbol al propriului sânge. Moise a vorbit despre legământul Legii; Isus a făcut aluzie la Noul Legământ al harului. Moise a vorbit despre cuvintele lui Dumnezeu care prevedeau acoperirea parțială a păcatelor, pentru ca Dumnezeu să poată rămâne cu poporul Său; Isus a promis iertarea efectivă a păcatelor, astfel încât Dumnezeu să poată locui în inima poporului Său pentru totdeauna.

Mai mult, slujirea lui Isus ca Mare Preot se desfășoară în cer, „aşezat la dreapta tronului Măreției”, în prezența lui Dumnezeu (8:1). Aceasta este o aluzie la Psalmul 110:1, unde lui Mesia i se dă un loc de cinste și slavă la dreapta lui Dumnezeu și este în contrast cu slujirea marelui preot din vechiul legământ. Deci, preoția lui Isus și legământul asociat acesteia sunt ridicate la un nivel superior și datorită locului în care are loc slujirea Lui. Jertfa sacrificială a lui Hristos este prezentată înaintea lui Dumnezeu în „adevăratul locaș de închinare” al cerului însuși, chiar în prezența lui Dumnezeu.

Noul legământ este promisiunea pe care o face Dumnezeu omenirii că va ierta păcatul și va restaura părtășia cu cei a căror inimă se întoarce la El. Isus Cristos este Mijlocitorul noului legământ și moartea Lui pe cruce este baza acestei promisiuni (Luca 22.20). Noul legământ a fost prevestit când legământul cel vechi era încă valabil – profeții Moise, Ieremia și Ezechiel fac cu toții referire la el. Autorul epistolei citează acest legământ așa cum a fost transmis de Dumnezeu prin proorocul Ieremia (Ier. 31:31-34), dar îl aplică nu doar poporului Israel căruia îi este adresat inițial, ci Bisericii.

Termenii noului legământ arată foarte clar că efectele lui depind nu de faptele şi de voinţa omului, ci de voinţa suverană a lui Dumnezeu. Esenţa noului legământ este că Domnul Se angajează să-l împlinească în totalitate. În primul rând, „voi pune Legea Mea înăuntrul lor și o voi scrie în inimile lor.” Creștinii adevărati știu că atunci când au fost născuți din nou a avut loc o schimbare în motivația lor privitoare la modul cum își trăiesc viața. Au descoperit că doreau să facă lucruri pe care înainte nu voiau să le facă, de exemplu, să citească Biblia sau să se roage. Sau că reacționează diferit față de anumite acțiuni ale lor din trecut. Ceea ce îi bucura cândva a început să îi deranjeze și chiar să urască. Aceasta este experiența practică a promisiunii noului legământ, de a oferi o înțelegere nouă și interioară atât a binelui, cât și a răului. Legile ascultării de Dumnezeu și ale comportamentului evlavios sunt scrise în inimile lor.

A doua prevedere este la fel de remarcabilă: „Eu voi fi Dumnezeul lor, iar ei vor fi poporul Meu.” Fiecare creștin adevărat cunoaște și experimentează sentimentul interior de apartenență la Dumnezeu într-un mod nou. Dumnezeu nu mai este văzut ca un Judecător sever, ci ca un Tată iubitor. Această nouă intimitate cu Dumnezeu și cu copiii Lui devine piatră de temelie a stabilității emoționale în experiența creștinului.

A treia prevedere a noului legământ este: „le voi ierta fărădelegea și nu-mi voi mai aduce aminte de păcatele lor.” Acesta este, poate, cel mai greu aspect de crezut pentru noi, pentru că ne obligă să facem două lucruri dificile: să recunoaștem că facem lucruri rele, să ne cerem iertare și să credem că Dumnezeu a luat deja măsuri suficiente pentru a ierta păcatul nostru și a continua să ne trateze ca pe copiii Lui iubiți. Și aceasta pe baza jertfei lui Hristos în numele nostru, nu pe baza sentimentului nostru de regret sau pe promisiunea noastră de a fi mai buni. Putem trăi cu un sentiment zilnic de curățire prin sângele prețios al lui Isus. Asta va face minuni împotriva sentimentului nostru de vinovăție sau inadecvare.

Sub noul legământ, ni se dă ocazia să primim mântuirea ca pe un dar fără plată (Efeseni 2.8-9). Responsabilitatea noastră este să manifestăm credință în Cristos, Cel care a împlinit Legea în locul nostru și a pus capăt jertfelor cerute de Lege, prin propria Lui moarte ca jertfă. Prin Duhul Sfânt dătător de viață care locuiește în toți credincioșii (Romani 8.9-11), suntem părtași moștenirii lui Cristos și ne bucurăm de o relație permanentă, neîntreruptă cu Dumnezeu (Evrei 9.15).

Iată, așadar, un pasaj extrem de încurajator pentru credincioșii Noului Testament. Isus Cristos, Mântuitorul nostru, este Realitatea spre care au indicat toate ritualurile, sacrificiile și pregătirile de închinare din Vechiul Testament. Iar prin sângele Lui putem intra în însăși prezența lui Dumnezeu.

II. Întrebări/Discuții în grup

Întrebarea 1: Cum se aplică rolul de Mediator al legământului pe care Cristos Îl are la viața ta de credință (vezi 1 Ioan 2:1-2)?

În ce fel ai experimentat această mediere? Împărtășește cu grupul o astfel de experiență.

Întrebarea 2: Cum îți poți exprima recunoștința față de Cristos pentru că S-a dat pe Sine însuși ca Jertfă pentru a-ți asigura mântuirea?

Întrebarea 3: Prin ce se dovedește a fi mai bun Noul Legământ fața de cel de la Sinai? Enumeră câteva dintre beneficiile lui pentru tine.

Întrebarea 4: Ce ne învață promisiunea lui Dumnezeu că va face un nou legământ cu privire la dragostea Lui pentru întreaga umanitate?

Cum ai prezenta aceasta promisiune unei persoane care nu este în biserică?

Întrebarea 5: Ce spune promisiunea de iertare a lui Dumnezeu despre dragostea Lui ***pentru tine***? Cum a influențat harul lui Dumnezeu ***umblarea ta*** cu Cristos?

III. Exercițiu aplicativ

Legământul în care am intrat prin credința în Cristos este mai bun fiindcă are promisiuni mai bune și un Mijlocitor mai bun. Meditează la dragostea, iertarea, bogăția de har și darul neprihănirii plătit pentru tine cu propriul Său sânge. Înțelegerea corectă a intenției lui Dumnezeu prin Noul legământ are ca efect o transformare dinspre interior spre exterior a vieții, susținută de o inimă care a fost atinsă de har și de o conștiință eliberată de vinovăție și condamnare. Scrie mai jos câteva dintre aspectele vieții tale în care s-a realizat această transformare.

Notițe:

Lecția 7

Evrei 9:1-10:18

Garanția Noului Legământ (II)

Ai încredere! Prin sacrificiul său, Cristos a obținut iertarea păcatelor tale și intrarea în prezența lui Dumnezeu

Versete cheie:

Însă atunci când Cristos, ca Mare Preot al lucrurilor bune care au venit, a intrat în cortul mai mare şi perfect care nu este făcut de mâini – adică nu este parte a acestei creaţii – nu cu sânge de capre şi de viţei, ci cu propriul Lui sânge, a intrat o dată pentru totdeauna în Locul Preasfânt, obţinând astfel o răscumpărare veşnică. Dacă sângele caprelor şi al boilor şi stropirea cu cenuşa unei juninci îi sfinţeşte pe cei pângăriţi (având în vedere curăţirea trupului), cu cât mai mult sângele lui Cristos – Care, prin Duhul veşnic, S-a dat pe Sine, fără pată, lui Dumnezeu – va curăţi conştiinţa noastră de faptele moarte, pentru a ne închina Dumnezeului celui Viu! (Evrei 9:11-14)

Însă El S-a arătat acum, o dată pentru totdeauna, la sfârşitul veacurilor, ca să îndepărteze păcatul prin jertfa Lui. Aşa cum fiecare dintre oameni trebuie să moară o dată, iar după aceea urmează judecata, la fel şi Cristos, fiind jertfit o dată pentru totdeauna pentru a purta păcatele multora, Se va arăta a doua oară, nu în legătură cu păcatul, ci pentru a-i mântui pe cei care-L aşteaptă cu nerăbdare.(Evrei 9:26b-28)

I. Explicarea lecției

După ce prezintă promisiunea lui Dumnezeu cu privire la un nou legământ, autorul explică și argumentează superioritatea acestuia

concentrându-se pe două aspecte: Pe de o parte, superioritatea locului în care este adusă jertfa pentru păcat în noul legământ. Pe de altă parte, superioritatea jertfei lui Cristos, în comparație cu jertfa animalelor care se aducea în vechiul legământ. Îndreptând încă o dată atenția către tabernacul (Cortul întâlnirii), scriitorul avertizează că jertfele de animale oferite acolo nu au avut niciodată puterea în ele însele de a rupe blestemul păcatului, de a transforma inima și de a curăți conștiința omului. Numai sângele prețios al lui Cristos a putut face posibilă îndepărtarea păcatului și restabilirea relației cu Dumnezeu.

Prima secțiune a capitolului 9 (v. 1-10) descrie cortul, locul prezenței lui Dumnezeu în mijlocul poporului și ritualurile de închinare săvârșite de preoți, care se desfășurau acolo. Cortul era alcătuit din două încăperi numite „Locul sfânt" și „Locul Preasfânt". De la bun început, autorul remarcă perdeaua care bloca intrarea în cea de-a doua încăpere care adăpostea altarul tămâierii și chivotul legământului (v 4). Această perdea a împiedicat nu numai poporul să vină în prezența lui Dumnezeu, ci chiar și preoții. Ei puteau intra în Locul Sfânt, dar în Locul Preasfânt avea acces doar marele preot, o singură dată pe an, și după un ritual foarte bine definit (vezi Levitic 16:3-17). „Prin aceasta", comentează autorul în Evrei 9:8, „Duhul Sfânt a arătat că nu era deschisă calea către Locul Preasfânt, atâta timp cât primul cort încă exista". Sub vechiul legământ așadar, era imposibil pentru un om să intre în prezența lui Dumnezeu. Închinarea și, în sens larg, relația cu Dumnezeu, implica o anumită distanță.

Primul cuvânt din 9:11 este „Dar". „Dar când Cristos, ca Mare Preot al lucrurilor bune care au venit, a intrat în cortul mai mare şi perfect care nu este făcut de mâini … nu cu sânge de capre şi de viţei, ci cu propriul Lui sânge", lucrurile s-au schimbat. Asta ne va spune secțiunea următoare. Toate acele limitări și bariere au dispărut. Prin aceasta, noul legământ este superior. Întreaga argumentare în favoarea superiorității noului legământ se bazează pe acest contrast: sângele taurilor și al țapilor nu putea fi niciodată

suficient, fiindcă prin el se realiza doar o curățire exterioară. Ca urmare, el trebuia să fie înnoit continuu prin repetarea jertfelor. În schimb, jertfa de sânge completă, o dată pentru totdeauna, a lui Cristos însuși, poate oferi ispășire veșnică pentru păcat.

Autorul insistă asupra unui aspect foarte important: curățirea se realizează prin sânge. În pasajul nostru, cuvântul sânge apare de 12 ori. Așa a fost în vechiul legământ și la fel este și acum. Când ne împărtășim cu Cina Domnului și ne amintim crucea, ar trebui să înțelegem același mesaj pe care l-au înțeles israeliții din Vechiul Testament când mergeau să facă sacrificii la templu. Pentru a fi parte la un legământ cu Dumnezeu – pentru a fi purificat și iertat și pentru a avea acces la El – trebuia vărsat sânge. Cineva trebuia să moară. Noi înțelegem acum că, atât pentru ei, cât și pentru noi, s-a vărsat sângele lui Isus, singurul sânge care poate îndepărta păcatul. Această nevoie fundamentală pentru sângele lui Cristos este rezumată în Evrei 9:22: „Fără vărsare de sânge nu este iertare”.

Există câteva motive pentru care sacrificiul lui Isus a reușit să realizeze această curățire. În primul rând, natura eternă a lui Isus ca Fiu al lui Dumnezeu. El este un mare preot eficient tocmai pentru că „rămâne în veci” (7:24). Al doilea lucru care face ca sacrificiul Său să fie unic a fost că „S-a dat pe Sine fără pată”, în sensul că era absolut fără păcat. Astfel, este Singurul în stare să „curățească conștiința noastră de faptele moarte pentru a ne închina Dumnezeului celui viu” (9:14). Isus nu a intrat în cortul pământesc, ci în Locul Preasfânt ceresc. El nu a fost doar un preot pământesc, ci Fiul lui Dumnezeu. Și nu a oferit animale, ci pe sine însuși. Toate acestea au rezolvat problema limitărilor din vechiul legământ. Rezultatul binecuvântat pentru credincios este că, atunci când Cristos Se va arăta a doua oară, El nu va mai avea de-a face cu păcatul. Problema păcatului fiind rezolvată la prima Lui venire, a doua venire va fi exclusiv pentru mântuirea poporului Său dintr-o lume a păcatului şi a puterii vrăjmaşului, pentru a-i duce în odihna veşnică.

În acest pasaj ni se prezintă trei manifestări ale lui Cristos: prima, care a avut loc la cruce, pentru desființarea puterii păcatului, pentru iertarea păcatelor şi îndepărtarea judecăţii (versetul 26); a doua, manifestarea Lui din prezent, când El este Mare Preot în cer pentru poporul Său; şi a treia, arătarea Lui în viitor în glorie, pentru salvarea finală a poporului Său din mijlocul ispitirilor şi slăbiciunilor.

Autorul epistolei a petrecut mult timp arătând limitările sistemului de închinare din vechiul legământ. În continuare (10:1-18) el va argumenta că acest mesaj nu este nou. Ideea că sacrificiile de animale sunt provizorii și că Dumnezeu nu este pe deplin mulțumit de ele se găsește și în Scripturile pe care evreii le citeau! Planul lui Dumnezeu pentru un sistem nou și mai bun a fost întotdeauna acolo. Vechiul legământ nu era fără sens sau greșit. Dar a fost provizoriu și parțial. „Legea are doar o umbră a lucrurilor bune care urmează să vină, nu înfăţişarea propriu-zisă a lucrurilor”(10:1). Așadar, sistemul de jertfe și ritualuri arată că niciun efort pe care îl faci, oricât de bine intenționat, nu ar putea fi vreodată suficient pentru a te salva de păcatele tale. Dar Dumnezeu a promis că va trimite o jertfă care salvează.

Autorul epistolei ne oferă acum trei motive pentru a avea încredere în jertfa lui Cristos pentru noi. Primul motiv pentru care ne putem încrede în Cristos este că El și-a oferit propriul său trup – un trup fizic uman – ca jertfă pentru noi (v 5). Pentru a-și dovedi punctul de vedere, autorul își invită audiența să privească înapoi la Psalmul 40 și să vadă că Dumnezeu a spus întotdeauna că acest lucru se va întâmpla. Al doilea motiv este acela că jertfa Lui a fost completă și suficientă, așa că „S-a așezat la dreapta lui Dumnezeu” (v 12). Spre deosebire de preot, Isus și-a terminat lucrarea și s-a așezat. Al treilea motiv este mărturia pe care Duhul Sfânt o aduce în sprijinul împlinirii prin Cristos a promisiunii de iertare a păcatelor. Ce adevăr frumos cu care se încheie această secțiune. Toată istoria răscumpărătoare, toată lucrarea lui Hristos, toate planurile Tatălui

au fost îndreptate spre acest scop: ca păcatele să fie iertate și accesul în prezența lui Dumnezeu să fie din nou permis.

II. Întrebări/Discuții în grup

Întrebarea 1: Care era rolul Cortului Întâlnirii în închinarea poporului evreu? Ce funcție îndeplinește clădirea bisericii în închinarea creștinilor?

Ce funcție îndeplinește clădirea bisericii în închinarea creștinilor?

Întrebarea 2: Oamenii au încercat diverse lucruri pentru a-și curăța conștiința, de la acțiuni caritabile la automutilare, însă Dumnezeu ne pune la dispoziție o cale sigură prin care lucrul acesta poate fi realizat.

Prin ce mijloace ai încercat sau încerci tu să îți liniștești conștiința vinovată?

În ce fel conștientizarea a ceea ce Isus a făcut te ajută să-ți păstrezi conștiința curată?

Întrebarea 3: Care sunt binecuvântările pe care le-ai primit deja ca și beneficiar al noului legământ?

Întrebarea 4: Ce înseamnă pentru tine că ai intrare liberă la Dumnezeu? Cum influențeaza lucrul acesta încrederea, respectiv curajul de a-I împărtăși problemele tale?

Întrebarea 5: Isus a facut o promisiune apostolilor și prin ei și nouă: că se va intoarce ca să ne ducă acolo unde este El. În ce fel dorința cu privire la revenirea lui Cristos este motivată de această promisiune?

Cum te pregătești pentru acest eveniment? (vezi Tit 2:11-14)

Exercițiu aplicativ

Păcatul nostru este o problemă mai mare decât avem tendința de a recunoaște. Este o rebeliune împotriva Stăpânului de drept al universului. Moartea este și a fost întotdeauna pedeapsa păcatului. Pe de altă parte, Dumnezeu este mai sfânt decât avem tendința să credem că este. Dumnezeu este atât de sfânt încât nu poate locui cu păcatul; și este atât de preocupat de dreptate încât nu poate uita pur și simplu de păcat. Fie Dumnezeu pedepsește acel păcat în noi, fie îl pedepsește în înlocuitorul nostru, Cristos.

Când diminuăm, fie gravitatea păcatului, fie sfințenia lui Dumnezeu, pentru a ne face pe noi sau pe alții să se simtă mai bine, ajungem să diminuăm ceea ce Cristos a făcut pentru noi. Dacă păcatul nu ar fi mare lucru, sau Dumnezeu nu ar fi sfânt, atunci nu am avea nevoie cu adevărat ca Isus să fi murit pe cruce, iar Evanghelia nu ar mai fi Vestea Bună.

Meditează la viața ta. Vei găsi păcate sau lucruri care trebuie îndreptate. Roagă-te și cere iertare de la Dumnezeu pe baza jertfei Fiului Său. Eliberează-ți conștiința ca să te poți închina înaintea Lui fără teamă.

Notițe:

Lecția 8

Evrei 10:19-39

Binecuvântarea de a putea intra în prezența lui Dumnezeu

Nu da înapoi, ci mergi înainte prin credință!

Versete cheie:

> *Așadar, fraților, fiindcă avem îndrăzneală să intrăm în Locul Preasfânt prin sângele lui Isus... să ne apropiem cu o inimă sinceră, în siguranța deplină a credinței, având inimile curățite de conștiința rea și trupurile spălate cu apă curată. Să ne ținem neclintit de mărturisirea speranței noastre, căci credincios este Cel Ce a promis!* (10:19-22)
>
> *De aceea, să nu vă părăsiți acea încredere, care aduce o mare răsplată. Căci aveți nevoie de răbdare, pentru ca, după ce ați făcut voia lui Dumnezeu, să puteți primi promisiunea. „Totuși, încă puțin, foarte puțin, și Cel Ce vine va veni și nu va întârzia! Însă cel drept al Meu va trăi prin credință, iar, dacă dă înapoi, sufletul Meu nu găsește plăcere în el.“ Însă noi nu suntem dintre aceia care dau înapoi, spre pierzarea lor, ci dintre aceia care au credință pentru păstrarea sufletului lor.* (10:35-39)

I. Explicarea lecției

După ce în capitolele anterioare, autorul cărții Evrei a îndreptat ochii cititorilor săi înapoi spre Vechiul Testament, cu intenția de a arăta supremația lui Isus Cristos și a mântuirii depline pe care o aduce, începând cu acest pasaj el se îndreaptă spre partea practică – cum trebuie creștinii să răspundă, să acționeze și să trăiască în lumina acestor realități glorioase ale Evangheliei.

Acces în prezența lui Dumnezeu (10:19-25)

Având în vedere ceea ce a făcut Hristos, credincioșii au acces liber la Domnul. Întrucât moartea lui Hristos ne îndepărtează complet păcatele – ceva ce sacrificiile animalelor din vechiul legământ nu au fost în stare vreodată – avem acces în însăși prezența lui Dumnezeu. Putem veni în prezența Lui sfântă, fără teamă și fără îndoială. Prin sângele lui Hristos, ne putem apropia de tronul lui Dumnezeu în rugăciune, cu încredere că El ne iubește și ne aude.

Astfel, creștinii ar trebui să se apropie de Dumnezeu „în siguranța deplină a credinței" (10:22). Această asigurare reprezintă o mărturisire din partea noastră că credem că Dumnezeu ne-a iertat și își va ține promisiunile față de noi. Venim înaintea lui Dumnezeu cu încredere, în loc să ne îndoim.

Mai apoi, trebuie să ne să ne ținem neclintit de mărturisirea speranței noastre (v. 23). Speranța noastră pentru viitor se bazează pe promisiunile unui Dumnezeu Atotputernic. Putem să ne ținem fermi deoarece El ne-a promis că va fi credincios față de noi. Și pentru că credincioșia Lui nu se clatină niciodată, speranța noastră nu se poate stinge niciodată.

Nu în ultimul rând, suntem chemați să ne exprimăm în dragoste, în legăturile de comuniune care se găsesc în biserica lui Hristos. Credința este unul dintre acele lucruri pe care nu le poți face singur. Trebuie să fim conștienți de influența pe care o putem avea unul asupra celuilalt. Trebuie „*să stârnim* dragostea și faptele bune". Dumnezeu s-a apropiat de noi, pentru ca noi să ne putem apropia de El. El ne-a dat speranța Sa ca o ancoră pentru sufletele noastre, iar acum suntem capabili să ajungem la alții cu aceeași speranță.

Nu mai continua să păcătuiești (10:26-31)

Ce se va întâmpla dacă noi, ca și credincioși, neglijăm aceste porunci? În 10:26-31, autorul prezintă un avertisment puternic pentru cei care ar putea face contrariul, amintindu-le cu severitate cititorilor săi că disprețuirea Fiului lui Dumnezeu și întoarcerea la

păcat este mult mai gravă decât a fost răzvrătirea poporului lui Dumnezeu din Vechiul Testament. Iar aceasta pentru că Isus și-a oferit însăși sângele Său pentru noi (10:26–31).

Pe de o parte, scriitorul epistolei are în mod clar în minte o respingere intenționată a lui Cristos și a Evangheliei sale. Un apostat este cineva care știe cât de grav este păcatul – care „a primit cunoașterea adevărului" (v. 26) – dar continuă să păcătuiască, în mod repetat și deliberat. Pe de altă parte, sunt avertizați și cei care păcătuiesc relaxat bazându-se pe faptul că Domnul este bun și în final îi va ierta. Toți aceștia Îl calcă în picioare pe Fiul lui Dumnezei și astfel „păcătuiesc în mod deliberat" (v 26). Dacă știi despre harul lui Dumnezeu în Hristos, dar păcătuiești fără să te pocăiești cu adevărat, Îl respingi în mod intenționat pe Hristos.

Cel drept va trăi prin credință (10:32-39)

Cartea Evrei, cu toate avertismentele ei despre apostazie, nu a fost scrisă pentru pentru a descuraja, ci mai degrabă pentru a încuraja, a întări siguranța credinciosului. Tocmai de aceea, ultima secțiune a acestui pasaj (v. 32-39) oferă încă două motive pentru a nu renunța la viața creștină. Pe scurt, ca să perseverăm, trebuie să învățăm să privim înapoi și, de asemenea, să privim înainte.

Pe de o parte, privești înapoi de unde ai plecat, ca să vezi cât de departe ai ajuns. Astfel, autorul nostru le spune cititorilor să privească înapoi la viețile lor, începând din momentul în care l-au mărturisit prima dată pe Hristos. Cel mai probabil, primele zile ale vieții tale creștine au fost o perioadă în care ai avut multă pasiune și entuziasm pentru credința ta. Când compari acea perioadă cu viața ta actuală, s-ar putea să simți că odată alergai bine, dar acum te împiedici și cazi. „De aceea" (având în vedere tot ce ai îndurat), „nu-ți lepăda încrederea" (v 35). Nu renunța la credința ta, dacă ai ajuns până aici. Privirea în urmă te motivează să continui.

Pe de altă parte, privește înainte și gândește-te cât de mult vei câștiga dacă ajungi până la capăt. Viața creștină este despre

perseverență – de a ajunge la țintă. Acest lucru nu înseamnă că lui Dumnezeu nu-i pasă de felul în care trăim, ci mai degrabă este o simplă reamintire că viața creștină este orientată spre viitor. Trebuie să fim cu ochii pe obiectivul final, linia de sosire. Și nu vom renunța niciodată.

Pasajul ne lasă astfel față în față cu o alegere clară: vrem să fim numărați printre „cei care dau înapoi pentru a fi nimiciți" sau printre „cei care au credință pentru păstrarea sufletului" (10:39)?

II. Întrebări/ Discuții în grup

Întrebarea 1: Ce înseamnă pentru tine că poți să intri neîngrădit în prezența lui Dumnezeu (v. 22) și în ce moduri o faci?

Întrebarea 2: Comunitatea de credință nu este opțională, ne avertizează autorul în Evrei 10:24-25, iar aceasta implică să veghem unii asupra altora, să ne îndemnăm și să ne încurajăm unii pe alții pentru a rămâne fermi în credința noastră. Ce rol joacă alții în a te ajuta să te ții ferm în credința ta?

Întrebarea 3: Cum poți tu ajuta pe cineva care se luptă să-și păstreze credința?

Întrebarea 4: În umblarea creștină, fiecare dintre noi are perioade de înălțare, dar și de îndoială sau deznădejde. Cum a lucrat Domnul prin diferite evenimente din viața ta pentru a te face mai puternic în credință?

III. Exercițiu aplicativ

Pentru a te asigura că asculți avertismentul din Evrei 10:19-39, răspunde la următoarele întrebări. Nu le citi doar. Meditează la ele și lasă-le să-ți cerceteze atitudinile cele mai interioare și să-ți direcționeze acțiunile exterioare:

- Încotro mă îndrept în viața mea spirituală?
- Mă apropii de Dumnezeu sau mă îndepărtez de El?
- Mă adun des cu poporul lui Dumnezeu sau părăsesc adunarea?
- Îi stimulez în mod activ pe frații mei de credință să fie mai iubitori și să facă fapte bune, sau mai degrabă le împiedic umblarea?
- Sunt ferm în mărturisirea mea de credință, sau dau înapoi, spre pierzarea mea?

Pe măsură ce răspunzi la aceste întrebări, vei realiza că te regăsești în unul dintre cele două grupuri: cei care dau înapoi, sau cei care au credință și rămân fermi. Indiferent de grupul în care te afli astăzi, nu poți întoarce pagina fără a lua o decizie. Fie ai nevoie de pocăință pentru a te întoarce și a te îndrepta în direcția corectă, fie ai nevoie de răbdare/perseverență pentru a rămâne pe calea ascendentă a credinței și a ascultării. Nu neglija această oportunitate de a te apropia mai mult de Dumnezeu... și de a veni curat în prezența Lui!

Notițe:

Lecția 9

Evrei 11:1-12:3

Puterea credinței

Aleargă cu perseverență cursa care îți stă înainte!

Versete cheie:

Credința este o convingere cu privire la lucrurile în care sperăm, o siguranță cu privire la lucrurile care nu se văd... Fără credință este imposibil să-I fim plăcuți, pentru că oricine se apropie de El trebuie să creadă că El este și că îi răsplătește pe cei ce-L caută. (Evrei 11:1-2, 6)

Căci prin aceasta, înaintașii noștri în credință au primit o bună mărturie... pentru credința lor, însă n-au primit ceea ce a fost promis, întrucât Dumnezeu a ales dinainte ceva mai bun pentru noi, ca să nu fie ei făcuți desăvârșiți fără noi... În credință au murit toți aceștia, însă fără să primească lucrurile promise, ci doar le-au văzut de departe, le-au salutat și au mărturisit că sunt străini și peregrini pe pământ (11:39-40, 13).

De aceea, având un nor așa de mare de martori care ne înconjoară, să dăm la o parte orice greutate și păcatul care ne înfășoară atât de ușor și să alergăm cu perseverență cursa care ne stă înainte, privind țintă la Isus, Inițiatorul credinței și Cel Ce desăvârșește credința (12:1-2).

I. Explicarea lecției

Timp de zece capitole, autorul cărții Evrei ne-a prezentat mântuirea supremă, suficientă și plină de har pe care credincioșii o au în Mântuitorul lor, Isus Hristos – Marele Preot, jertfa finală și cel care

ne asigură accesul la sala tronului lui Dumnezeu! Datorită acestor adevăruri glorioase, autorul a intercalat până acum patru pasaje distincte de avertismente severe, chemând credincioșii să persevereze, să rămână statornici și să refuze să se abată de la speranța pe care o au numai în Hristos.

Acum, în capitolul 11, ajungem la o celebrare și o explicație glorioasă a miezului vieții creștine: credința. Capitolul începe cu o definiție remarcabilă a credinței ca fiind „siguranța lucrurilor nădăjduite" și „convingerea lucrurilor [încă] ne-văzute" (11:1). Cuvântul „asigurare" înseamnă literal „substanță". Credința nu este doar o dorință sau o speranță slabă împotriva oricăror șanse, ci este atitudinea încrezătoare adoptată față de ceva care, deși totuși viitor – și astfel legat de speranță – este eminamente real.

Credința este și „convingerea" lucrurilor nevăzute, încă. Spre deosebire de concepția comună despre credință ca ceva mai puțin real decât vederea, autorul afirmă că credința este o convingere puternică a realității tărâmului nevăzut, inclusiv a faptelor viitoare ale lui Dumnezeu și împlinirea promisiunilor divine pentru credincioși. De asemenea, credința este atributul pentru care au fost lăudați „bătrânii" – înaintașii noștri în credință (11:2). Credința a fost semnul care îi deosebea de ceilalți, virtutea cardinală care îi diferenția pe acești oameni de contemporanii lor.

Iar credincioșii în Isus Hristos pot învăța din exemplele credincioșilor din Vechiul Testament care au trăit înaintea noastră (11:4–40). Acest capitol ne arată modul în care credința s-a manifestat în viața poporului lui Dumnezeu de-a lungul veacurilor – cum s-a demonstrat prin ascultare, perseverență, biruință, dar și suferință. Credincioșii care au trăit de-a lungul veacurilor ne-au modelat o credință neclintită în promisiunile unui Dumnezeu pe care nu l-au putut vedea și care le-a promis un viitor veșnic care nu era încă în mâna lor.

„Galeria Credinței" din capitolul 11 este un mare exemplu scriptural de teologie biblică în care autorul validează un adevăr vital și anume că, *Fără credință este imposibil să-I fim plăcuți lui*

Dumnezeu (11:6). Deși credința nu este întotdeauna menționată în mod explicit în pasajele în care găsim relatările despre eroii credinței exemplificați aici, autorul arată cu pricepere că credința a servit ca factorul motivant constant care a determinat alegerile și acțiunile acestor figuri cheie ale credinței.

Capitolul se încheie cu un principiu cheie ce stă la baza întregii discuții: toți acești oameni aveau credință, dar nu au primit încă ceea ce a fost promis. Mesajul este clar: credința adevărată, plăcută lui Dumnezeu, se încrede în promisiunile lui Dumnezeu, de multe ori cu mult timp înainte ca acestea să devină realitate, pe baza a nimic altceva decât caracterul credincios al lui Dumnezeu. Dacă Dumnezeu este credincios (și este!), El este demn de încrederea noastră.

Astfel, în pofida lungimii și a nenumăratelor exemple, capitolul ne prezintă cu adevărat un mesaj simplu care nu trebuie ratat: Viața de credință este singura viață care îi place lui Dumnezeu. Iar concluzia este să luăm exemplu și să fim încurajați de acest nor așa de mare de martori, pentru ca, la rândul nostru, să alergăm cu perseverență cursa care ne stă înainte, privind țintă la *Isus, Inițiatorul credinței și Cel Ce desăvârșește credința* (12:1-2).

Credința care s-a manifestat și a operat în viața eroilor credinței, este aceeași credință pe care autorul se așteaptă și nădăjduiește să o vadă și în viețile noastre.

II. Întrebări/Discuții în grup

Întrebarea 1: Cum ai descrie „credința” cuiva care nu este familiarizat cu acest concept?

Întrebarea 2: De ce este important să-ți amintești de credința celor care au mers înaintea ta?

Întrebarea 3: Ce ți-a atras atenția la exemplele de credință prezentate în capitolul 11 din Evrei?

Întrebarea 4: Fă-ți propria listă contemporană de eroi sau eroine ale credinței – eroii tăi spirituali care sunt un exemplu de credință pentru tine prin modul în care au perseverat cu credincioșie în alergarea lor.

- Cine sunt?
- Ce rol au jucat în viața ta?
- Ce anume legat de ei este atât de încurajator pentru tine?

Întrebarea 5:

Unii creștini au impresia că credința duce întotdeauna la binecuvântare materială și fizică. Exemplele din Evrei 11 ne arată că credința privește și investește în bunuri, dar în bunuri eterne. Pentru că toți oamenii lui Dumnezeu enumerați aici aveau o perspectivă de viitor, viața trăită de ei pe acest pământ avea o anumită direcție și era trăită într-un anumit fel.

Care este perspectiva ta asupra veșniciei? Cum investești tu personal în „bunuri eterne" și cum te împiedică valorile lumii să investești în aceste bunuri eterne?

III. Exercițiu aplicativ

Privește acum la tine. Cum ai putea descrie propria ta credință, astăzi? Dacă ar fi să-ți adaugi propriul nume la această galerie a credinței, pe baza modului în care ți-a manifestat sau ai dat dovadă de credință, ce s-ar putea scrie despre tine?

Cum influențează credința ta pe cei din jurul tău?

Notițe:

Lecția 10

Evrei 12:1-14

Rolul disciplinei în sfințirea credinciosului

Privește țintă la Isus, nu te descuraja și nu disprețui disciplinarea Domnului!

Versete cheie:

> *Să privim țintă la Isus... Gândiți-vă bine la Cel Ce a îndurat o astfel de împotrivire față de El Însuși din partea păcătoșilor, ca să nu vă descurajați în sufletele voastre și să obosiți*. (Evrei 12:2-3)
>
> *Nu disprețui disciplinarea Domnului, nici nu obosi când ești mustrat de El, căci Domnul îl disciplinează pe cel pe care-l iubește și-l lovește cu nuiaua pe orice fiu pe care-l primește.“ Îndurați având în vedere disciplinarea! Dumnezeu Se poartă cu voi ca și cu niște fii... El o face spre folosul nostru, ca să avem parte de sfințenia Lui* (12:5-7, 10)
>
> *Orice disciplinare nu pare în prezent o bucurie, ci mai degrabă o întristare, dar mai târziu produce rodul pașnic al dreptății, pentru cei ce au fost încercați prin ea. De aceea, întăriți-vă brațele obosite și genunchii slăbiți*! (12:11-12)

I. Explicarea lecției

În capitolul 11, autorul cărții Evrei și-a început apelul său inspirator din viețile marilor oameni ai credinței cu Abel și l-a încheiat cu David, Samuel, profeții și alții fără nume (11:32–37). În capitolul 12, el mută lumina reflectoarelor asupra cititorilor săi,

care trebuie să calce pe urmele strămoșilor lor și, la rândul lor, să „alerge cursa” care le stă înainte.

În timp ce privesc la acest „nor mare de martori”, trebuie să se concentreze asupra unui nume pe care autorul nu l-a menționat în lista sa – un nume mai presus de toate celelalte nume. Isus este „Inițiatorul credinței și Cel Ce desăvârșește credința” lor (12:2) și este exemplul suprem despre cum să persevereze, în ciuda împotrivirilor sau suferinței.

Autorul își îndeamnă astfel cititorii să ia în considerare ce ostilitate incredibilă a îndurat Isus din partea păcătoșilor, pentru ca, la rândul lor, să nu deznădăjduiască și să nu renunțe / să nu obosească (12:3). În sprijin, autorul citează Proverbe 3:11–12, un text care îi îndeamnă pe cei din poporul lui Dumnezeu să nu disprețuiască suferința ca formă a disciplinei lui Dumnezeu (Ev. 12:5–6). Așa cum învățăm din întregul cărții Proverbe, alături de multe alte căi, înțelepciunea poate veni adesea din suferința pe care Dumnezeu o permite în viața noastră.

A deveni înțelept înseamnă și a deveni o persoană disciplinată, dedicată nu impulsivității, ci autoexaminării, circumspecției și gândirii clare. Astfel, devii o persoană rezistentă care, prin lovituri grele, a devenit echilibrată și plină de resurse.

Disciplina divină este dovada că suntem copiii lui Dumnezeu (12:8). Copiii au nevoie de disciplină, chiar dacă s-ar putea răzvrăti și chiar dacă se pot împotrivi atunci când o primesc. Un copil nedisciplinat va avea însă o viață mizerabilă.

Această disciplină este ceva ce creștinii sunt chemați să îndure, să accepte și să o vadă ca parte a lucrării de întărire și testare a lui Dumnezeu în viața lor. Disciplinarea Tatălui ceresc nu este un semn al lipsei sale de grijă, ci unul al iubirii pentru copiii Săi! Disciplina este dureroasă la acel moment, *nu pare o bucurie, ci mai degrabă o întristare*, dar cei care o experimentează vor avea parte de sfințenia lui Dumnezeu și vor culege „rodul pașnic al dreptății” (12:11).

Chiar și creștinii care cred în adevărurile doctrinare corecte despre Isus Hristos și Evanghelia Sa sunt tentați uneori să îmbrățișeze idei false despre Dumnezeu atunci când se confruntă cu suferință, dificultăți sau greutăți. Prin urmare, cititorii trebuie să-și întărească hotărârea de a îndura (12:12–13).

În cele din urmă, scopul final al disciplinei este „sfințenia" poporului lui Dumnezeu (12:10, 14). Ca și creștini, suntem chemați să permitem lui Dumnezeu să ne modeleze după chipul lui Hristos, mai degrabă decât să permitem păcatului și „rădăcinii amărăciunii" să pătrundă în inimile noastre în mijlocul greutăților (12:15).

II. Întrebări/Discuții în grup

Întrebarea 1: Adesea, cele mai valoroase lecții pe care le-am învățat ne revin în memorie asociate cu durerea pe care am suferit-o în timpul procesului! Gândiți-vă când ați experimentat cea mai mare creștere ca și credincios. Ce rol au jucat dificultățile în această creștere și cum a folosit Dumnezeu dificultățile/suferința pentru a te face mai înțelept?

Întrebarea 2: Fără îndoială, atunci când privim la „eroii" credinței, ne dorim curajul, caracterul și maturitatea pe care le vedem în ei, dar nu ne place suferința sau adversitățile prin care au trecut pentru a deveni ceea ce sunt.

Ce evenimente sau circumstanțe din viața ta ți se par dificil de îndurat și cum te poate ajuta să nu descurajezi/obosești/renunți atunci când privești la Isus și la cei care au trăit cu credincioșie înaintea ta?

Întrebarea 3: Ce crezi că te-ar putea învăța Dumnezeu prin unele din dificultăți prezente?

Întrebarea 4: Ați văzut oameni schimbându-și părerea despre Dumnezeu în mijlocul greutăților vieții? În ce mod?

Ce afirmații false fac unii oameni despre Dumnezeu atunci când se confruntă cu durere, luptă, boală sau dificultăți?

Întrebarea 5: De ce este important să accepți disciplina lui Dumnezeu dacă vrei să crești în maturitate spirituală și ce te învață acest lucru despre importanța perseverenței?

III. Exercițiu aplicativ

O parte a alergării cursei ce ne stă fiecăruia înainte implică „să dăm la o parte orice greutate și păcatul care ne înfășoară atât de ușor” (12:1).

Care sunt greutățile/păcatele pe care trebui să le elimini pentru a putea alerga cu perseverență și a finaliza cursa care îți stă înainte?

Care sunt distragerile de-a lungul drumului care te împiedică să îți ții ochii fixați pe Isus?

Care sunt unele lucruri care te deviază sau te distrag de la alergarea ta, lucruri pe care ar trebuie să iei în considerare să le lași deoparte, chiar dacă nu sunt neapărat păcătoase la acest moment?

Notițe:

Lecția 11

Evrei 12:14-29

O Împărăție care nu poate fi clătinată

Nu Îl respinge pe Cel ce îți vorbește din ceruri!

Versete cheie:

Voi v-ați apropiat de muntele Sion, de cetatea Dumnezeului cel Viu, Ierusalimul ceresc, de miile de îngeri adunați pentru sărbătoare, de Biserica întâilor născuți scriși în ceruri, de Dumnezeu, Judecătorul tuturor, de duhurile desăvârșite ale celor drepți, de Isus, Mijlocitorul Noului Legământ, și de sângele stropit, care vorbește mai bine decât sângele lui Abel. (Evrei 12:22-24)

Vedeți să nu-L respingeți pe Cel Ce vă vorbește! Căci dacă n-au scăpat aceia care L-au respins pe Cel Ce i-a avertizat pe pământ, cu atât mai mult nici noi nu vom scăpa, dacă ne întoarcem de la Cel Ce ne avertizează din ceruri (Evrei 12:25)

De aceea, întrucât primim o Împărăție care nu poate fi clătinată, să avem în inimile noastre o mulțumire prin care să ne închinăm lui Dumnezeu într-un mod plăcut, cu evlavie și reverență, pentru că „Dumnezeul nostru este un foc mistuitor". (Evrei 12:28-29)

I. Explicarea lecției

Așa cum am văzut deja atât de des pe parcursul epistolei către Evrei, autorul își propune să dovedească supremația, suficiența și gloria mântuirii pe care credincioșii o primesc prin Isus Hristos,

Fiul lui Dumnezeu. În acest pasaj, după o serie de îndemnuri (12:12-14) şi avertizări generale prin care cititorii sunt atenţionaţi să fie atenţi (să ia bine seama) ca nimeni să nu se întoarcă/devieze de la harul lui Dumnezeu (12:15) și, de asemenea, să fie atenţi (să vegheze) ca nimeni să nu fie desfrânat sau lumesc, ca Esau (cf. 12:16), autorul revine la tema superiorității.

De data aceasta, el compară doi munți semnificativi din punct de vedere biblic: Muntele Sinai și Muntele Sion (12:18–24). Sinai reprezintă Legea, care a fost dată de Moise și însoțită de mare slavă. Sionul reprezintă Evanghelia, care a fost adusă de Isus Cristos însuși, care mijlocește un „nou legământ" cu poporul lui Dumnezeu, prin sângele Său (12:24). La acest „munte" glorios și ceresc, credincioșii în Isus Cristos vin prin credință.

În ceea ce pare a fi punctul culminant al mesajului său, autorul vrea să-i conștientizeze pe cititorii săi că ei nu se confruntă cu acea privelişte terifiantă a prezenței lui Dumnezeu de pe Muntele Sinai (cf. Exod. 19:16-19; 20:18). Ei au venit în schimb pe Muntele Sion și la Ierusalimul ceresc, noua cetate a lui Dumnezeu și la o mulțime de îngeri în haine de sărbătoare. Au venit la adunarea cerului, la Dumnezeu, care judecă pe toți oamenii și la „duhurile desăvârșite ale drepților" (cf. 12:23), adică la cei care au alergat cursa credinței cu răbdare. Mai presus de toate, ei au venit la Isus, „mijlocitorul unui nou legământ" (v. 24) și la sângele stropit care rostește „un cuvânt mai bun" decât cel al lui Abel (cf. 11: 4) – sângele lui Cristos.

Gloria înspăimântătoare care a înconjurat Muntele Sinai când Dumnezeu a dat poporului Său Legea prin Moise, este cu mult depășită de slava Muntelui Sion, la care am fost invitați de însuși Fiul lui Dumnezeu. Ca făpturi în fața Creatorului, trebuie să ne plecăm în fața sfințeniei Lui cu o temere evlavioasă care produce reverență în toate relațiile noastre cu El. Dar la uimire trebuie să adăugăm mulțumirea. Suntem păcătoși răscumpărați prin milă, dușmani care sunt împăcați prin iubire, răzvrătiți care sunt făcuți copii și moștenitori ai Împărăției veșnice a lui Dumnezeu.

Capitolul se încheie cu un ultim pasaj de avertizare, prin intermediul căruia ascultătorii sunt sfătuiţi să ia seama (să aibă grijă) ca nu cumva să nu voiască să-L asculte (să-L respingă) pe Cel ce le vorbeşte. A nu vrea să-L asculţi pe Cel ce îţi vorbeşte înseamnă a te întoarce de la Cel ce ne vorbeşte din ceruri, iar consecinţa pentru cei care săvârşesc un asemenea act, la fel ca şi în prima avertizare, este că nu vor scăpa (cf. 12:25).

Cea de-a cincea avertizare poate fi văzută astfel ca o concluzie şi un sumar al tuturor celor spuse până acum. Cu alte cuvinte, asta se va întâmpla dacă nu vrem să-L ascultăm pe Dumnezeu care, după ce în vechime ne-a vorbit în multe rânduri şi în multe chipuri, iar apoi ne-a vorbit prin Fiul, ***astăzi*** continuă să ne vorbească prin Cuvântul viu. O trăsătură importantă a epistolei este tocmai acest accent pe Cuvântul prezent al lui Dumnezeu, la care autorul se raportează (inclusiv prin intermediul citatelor din Vechiul Testament) nu ca la un Cuvânt scris, ci ca la Cuvântul vorbit al Dumnezeului tri-personal.

De data aceasta, vorbirea lui Dumnezeu nu mai este nici de pe muntele pământesc Sinai, nici prin intermediul Cristosului întrupat şi apoi înălţat, ci mesajul final al judecăţii vine direct de la însuşi Dumnezeu din ceruri. Când Dumnezeu a vorbit din ceruri, la Sinai, glasul Lui a clătinat/zguduit pământul. Când ***Dumnezeu vorbește astăzi, acum, fiecăruia dintre noi,*** se clatină „nu numai pământul, ci și cerul” (12:26).

Scopul unei astfel de clătinări/zguduiri, explică autorul, este ca ceea ce nu poate fi clătinat să rămână (12:27). Această entitate care nu poate fi zdruncinată este împărăția invincibilă, incomparabilă și de neclintit a lui Dumnezeu – domnia Sa eternă. Pentru aceasta, credincioșii ar trebui să fie recunoscători și să ofere închinare plăcută lui Dumnezeu „cu evlavie și frică” (12:28): „Căci Dumnezeul nostru este un foc mistuitor”, un Dumnezeu sfânt și „gelos”, un Dumnezeu drept care judecă. De aceea, subliniază autorul, nu uitați să „urmăriți cu toții pacea și sfințirea, fără de care nimeni nu-L va vedea pe Domnul” (12:14).

II. Întrebări/Discuții în grup

Întrebarea 1: Atunci când vorbim despre apropierea de Dumnezeu (venirea în prezența Sa), unii oameni sunt cuprinși de frică, alții au tendința de înlocui atitudinea de reverență și venerație cu una de familiaritate, în timp ce unii nici măcar nu își pun această problemă. Cum Îl percepi tu pe Dumnezeu din acest punct de vedere și în ce moduri te apropii de El?

Întrebarea 2:

Cu ceva timp în urmă, credincioșii puneau mai mult preț pe aspectul exterior, pe norme de comportament care păreau că dovedesc o anumită sobrietate, un respect față de Dumnezeu în viața lor. Realitatea a demonstrat că de multe ori acestea și-au pierdut esența, normele în sine ajungând să devină mai importante înaintea lui Dumnezeu decât inima.

În ce feluri mai reflectă închinarea ta (sau nu mai reflectă) faptul că Dumnezeu este un „foc mistuitor" și care sunt pericolele în această perioadă caracterizată de contestarea formelor, aspectului exterior și a normelor?

Întrebarea 3: Ce învățăm din acest pasaj referitor la modul în care putem și trebuie să ne apropiem zilnic de Dumnezeu?

Întrebarea 4: Scriitorul epistolei alternează frecvent între a-și încuraja cititorii să persevereze în credința lor și a-i avertiza asupra consecințelor neascultării/respingerii. Iar ultima avertizare este *să nu-L respingem pe Cel Ce ne vorbește* (Ev. 12:25)! Ce înseamnă pentru tine că Dumnezeu îți vorbește ***astăzi***?

Întrebarea 5: Multor oameni (creștini sau necreștini) le este greu să înțeleagă mânia lui Dumnezeu. De ce este mânia lui Dumnezeu o componentă esențială care trebuie menționată atunci când vorbim despre Evanghelie?

III. Exercițiu aplicativ

În ce moduri îi poți ajuta pe alții să se apropie de Dumnezeu?

Cu cine poți vorbi în următoarea perioadă în acest sens și ce ar mai trebui să faci pentru ca acea persoană să poată experimenta noua ta comunitate, alăturându-se ție în închinare sau părtășie în grup mic?

Notițe:

Lecția 12
Evrei 13:1-25

Credința trăită în mod practic

Trăiește-ți credința în viața de zi cu zi ca o jertfă plăcută lui Dumnezeu!

Versete cheie:

> *Prin El deci să-I aducem întotdeauna o jertfă de laudă lui Dumnezeu, adică rodul buzelor noastre care mărturisesc Numele Lui!*
>
> *Să nu uitați binefacerea și dărnicia, pentru că lui Dumnezeu astfel de jertfe Îi plac!* (Evrei 13:15,16)

I. Explicarea lecției

Așa cum am observat, în primele 12 capitole ale epistolei, autorul e preocupat să demonstreze superioritatea lui Cristos asupra tuturor lucrurilor create, asupra îngerilor și asupra tuturor celorlalți trimiși ai lui Dumnezeu din Vechiul Testament, cu scopul de a încuraja cititorul să persevereze în credința care îl are pe Cristos în centrul ei.

Acum, la final, preocuparea autorului se îndreaptă spre latura practică a vieții de credință. Astfel, el încheie cu o serie de îndemnuri ce țin de trăirea în comunitate, căsătorie, atitudinea față de bani, atitudinea față de liderii din biserică și învățăturile false.

Trăirea în comunitate – credinciosul e chemat să persevereze în dragoste

În primul rând, autorul îndeamnă pe cititor să persevereze în dragostea frățească. Termenul în greacă pentru dragostea frățească

e *philadelphia*, care combină două cuvinte: *philo* (iubire) și *adelphos* (frate). Acest detaliu e important din cel puțin două puncte de vedere. În primul rând, fiindcă suntem frați și surori în Cristos, noi suntem datori să ne iubim unii pe alții. În al doilea rând, dragostea pe care o avem unii pentru alții arată dacă suntem cu adevărat ucenicii lui Isus (vezi Matei 12:46-50).

În continuare, autorul oferă cititorului două exemple practice prin care acesta poate arăta acest tip de dragoste. Prima e primirea de oaspeți (v.2), care în perioada scrierii epistolei avea o însemnătate aparte. Având în vedere faptul că bisericile primare erau foarte mult orientate spre misiune, existau mulți frați și surori în credință care călătoreau distanțe mari și care aveau nevoie de un loc unde să doarmă și să mănânce. Practic, autorul îl îndeamnă pe cititor să poarte de grijă și să asigure nevoile celor ce se aflau în această situație.

A doua modalitate avea legătură cu cei ce sunt în închisoare (v.3). În acea perioadă nu era un lucru neobișnuit ca cei credincioși să fie aruncați în închisoare din cauza credinței. Autorul îl îndeamnă pe cititor să își amintească de aceștia, sprijinindu-i prin rugăciune și emoțional ca și cum ar fi acolo cu ei.

Imoralitatea sexuală si iubirea de bani – doi idoli des întâlniți

Îndemnurile din următoarea secțiune (v. 5-6) au de a face cu două domenii în care cei care nu veghează sunt biruiți de ispită și cad în păcat – imoralitatea sexuală și iubirea de bani.

Specific, cititorul e îndemnat să fie credincios în căsnicie, deoarece Dumnezeu nu trece cu vederea imoralitatea, ci va judeca pe cei ce se joacă cu acest păcat.

Lăcomia este o altă capcană în care ajung să cadă cei ce prețuiesc mai mult posesiunile materiale decât pe Dumnezeu. Îndemnul pentru cititori este ca aceștia să se încreadă în Dumnezeu fiindcă El a promis că va purta de grijă.

Credinciosul este chemat să urmeze exemplul și să asculte de cei ce păstoresc biserica

Atât versetul 7, cât și versetul 17, conțin îndemnuri despre modul în care trebuie să ne raportăm la cei ce păstoresc biserica. Un aspect important, deoarece tentația naturală și instinctivă a omului e să nu asculte și să nu se supună.

Supunerea nu trebuia însă să fie una oarbă, ci una care are la bază două caracteristici importante a celui ce păstorește: exemplul personal și învățătura pe care acesta o dă celor din comunitate (v.7). Credinciosul e îndemnat astfel să asculte și să se supună unui astfel de lider, deoarece doar în acest cadru el e protejat și în siguranță, așa cum vom vedea în secțiunea următoare.

Credinciosul e chemat să se ferească de orice învățătură falsă

Între versetele 7 și 17, autorul introduce o atenționare împotriva unei erezii. Unii învățători falși doreau să îi convingă pe credincioși de faptul că aceștia sunt plăcuți lui Dumnezeu doar dacă mănâncă anumite mâncăruri, încercând astfel să îi întoarcă pe credincioși de la calea adevărată, la vechiul sistem iudaic.

Două argumente sunt aduse împotriva unei astfel de erezii. Primul argument are de a face cu natura jertfei lui Isus Cristos. Preoții care slujeau în templu aveau dreptul să mănânce de la altar (Leviticul 6:25-26) dar autorul precizează că "Noi avem un altar din care n-au drept să mănânce cei ce fac slujba în cort"(v. 10). Cu alte cuvinte, jertfa lui Isus e cea la care ne raportăm ca fiind adevărata jertfă de care avem nevoie. Noi nu ne împărtășim cu o jertfă de origine animală; noi avem părtășie cu însuși Isus Cristos.

Al doilea argument are de a face cu faptul că însuși Isus Cristos e împlinirea finală a jertfelor din Vechiul Testament. Atunci când o jertfă de origine animală era adusă pentru păcat, ceea ce rămânea din trupul animalului era dus în afara taberei și ars (v.11). Animalele erau duse/*respinse* în afara taberei, astfel încât oamenii să poată rămâne în tabără și să se apropie de Dumnezeu. Aceasta era o imagine simbolică a faptului că judecata pe care oamenii o

meritau era redirecționată către animal. Autorul precizează astfel importanța faptului că Isus Cristos a pătimit și El în afara taberei (v.12). Când romanii l-au răstignit pe Isus, au făcut-o în afara zidurilor Ierusalimului. Locația crucii dezvăluie semnificația pe care aceasta a avut-o. Isus a împlinit odată pentru totdeauna scopul pentru care jertfele din Vechiul Testament erau arse în afara taberei – Isus Cristos a pătimit în afara taberei, luând asupra Lui păcatele noastre și luând locul celor care ar fi trebuit să fie respinși.

În concluzie, autorul îl cheamă pe credincios să păşească în afara taberei, acolo unde suntem chemați să purtăm ocara Lui. De asemenea autorul îl îndeamnă pe credincios să își îndrepte privirile spre cetatea eternă, acolo unde Domnul Isus ne promite un loc de protecție în interiorul cetății. Jertfele plăcute Domnului, mai arată autorul, sunt următoarele: rodul buzelor noastre care mărturisesc Numele Lui (v.15), binefacerea și dărnicia (v. 16).

Salutări finale

Epistola către Evrei nu începe ca o scrisoare tipică greco-romană, deoarece îi lipsește identificarea tradițională a autorului. Cu toate acestea, se termină ca o scrisoare standard, cu apeluri finale și salutări. Autorul nostru începe prin a face o cerere personală (v.18). În plus, are nevoie de rugăciunile credincioșilor pentru ca acesta să le fie înapoiat cât mai curând (v. 19). Acest lucru arată relația personală pe care autorul o are cu destinatarii epistolei. Ceea ce devine si mai clar e faptul că autorul nu oferă destinatarilor o simplă doctrină rece si impersonală, ci o scrisoare a cărui conținut arată iubire și preocupare pentru sufletele acestora.

II. Întrebări/Discuții la grup

Întrebarea 1: Care sunt pericolele lipsei de dragoste într-o comunitate de credincioși?

Ce putem face în mod practic pentru a preîntâmpina aceste pericole?

Întrebarea 2: În contextul de astăzi, credinciosul e ispitit din toate direcțiile să cadă în păcatul imoralității sexuale. Fie că e vorba de cei căsătoriți, sau necăsătoriți, fie că e vorba de cei ce se află în perioada adolescenței sau cei mai în vârstă, cu toții suntem ispitiți. Care sunt câțiva pași practici pe care îi putem face pentru a ne proteja de acest pericol?

Întrebarea 3: Ce efecte are iubirea de bani în viața credinciosului (vezi și 1 Timotei 6:9-10)?

Ce trebuie noi să facem pentru a sta departe de acest păcat (vezi Evrei 13:5-6; 1 Timotei 6:11)?

Întrebarea 4: În ce fel ne ajută versetele 7 și 17 să ne raportăm corect față de cei cu autoritate în biserică (prezbiteri)?

Întrebarea 5: Citește pasajul din Evrei 13:13-16. Cu ce scop menționează autorul "cetatea viitoare"?

Exercițiu aplicativ

Isus Cristos a îndurat respingerea si judecata lui Dumnezeu pentru noi, prin faptul că a ales să se jertfească pe cruce în locul nostru. Noi, credincioșii, suntem chemați să ne trăim credința, zi cu zi, ca o jertfă plăcută lui Dumnezeu.

În care din domeniile de mai jos ești cel mai vulnerabil?

- Dragostea frățească
- Puritatea sexuală
- Domeniul financiar
- Ascultarea de prezbiteri
- Mărturisirea lui Cristos

Roagă-te pentru schimbare și cere ajutor celor din comunitate (grup mic, prezbiteri, familie).

Notițe:

Bibliografie

*** Explore The Bible: Hebrews, Chapters 1-7. Nashville: LifeWay Press, 2014

*** Explore The Bible: Hebrews, Chapters 8-13. Nashville: LifeWay Press, 2014

Capps, Matthew Z. *Hebrews. A 12-Week Study (Knowing the Bible)*. Wheaton: Crossway, 2015

Guthrie, George H., Janet Nygren. Hebrews. *Running the Race Before Us.* Grand Rapids: Zondervan, 2008

Jeremiah, David. *Hebrews. The Supremacy of Christ (Jeremiah Bible Study Series).* Nashville: Thomas Nelson, 2021

Köstenberger, Andreas J. *Handbook on Hebrews through Revelation*. Grand Rapids: Baker Academic, 2020

Lucado, Max. *Life Lessons from Hebrews*. Nashville: Thomas Nelson, 2018

Mohler, R. Albert, Jr. *Christ-Centered Exposition Commentary: Exalting Jesus in Hebrew*. Nashville: B&H Publ. Group, 2017

Nielson, Jon. Hebrews. *Standing Firm in Christ (Reformed Expository Bible Studies).* Phillisburg: P&R Publishing, 2020

Reapsome, James. *Hebrews. Race to Glory (LifeGuide Bible Studies).* Downers Grove: InterVarsity Press: 1991, 2001

deSilva, David A., Mike S. Poteet. *Hebrews. Grace and Gratitude. Leader Guide* (Nashville: Abingdon Press, 2020)

Wiersbe, Warren W. *The Wiersbe Bible Study: Hebrews*. Colorado Springs: David C. Cook, 2009.

Wright, N.T. *Hebrews. 13 Studies for Individuals and Groups (N.T. Wright for Everyone Bible Study Guides)*. Downers Grove: InterVarsity Press, 2010